

NOVÝ ŽIVOT MARIUPOLU

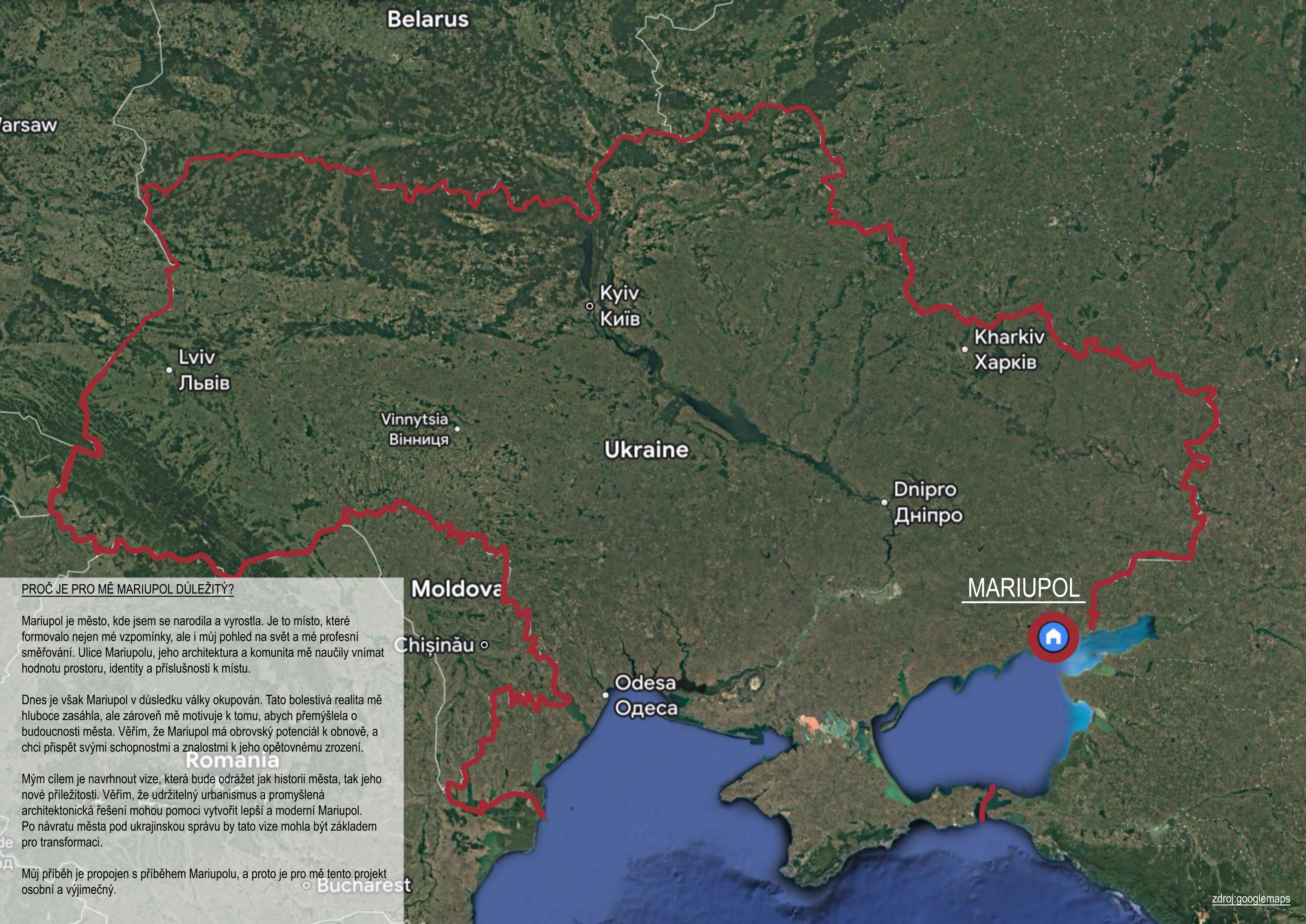
AZOV REBIRTH

Urbanistická vize renovace území závodu Azovstal

SEMESTRÁLNÍ PRÁCE ATVZ
Bc. Kharchenko Halyna
Konzultanti: doc. Ing. arch., Ph.D. Beneš Ondřej
prof. Ing. arch. Stempel Ján.
ZIMNÍ SEMESTR 2024/25
Fakulta architektury ČVUT v Praze

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

PROČ JE PRO MĚ MARIUPOL DŮLEŽITÝ?

Mariupol je město, kde jsem se narodila a vyrostla. Je to místo, které formovalo nejen mé vzpomínky, ale i můj pohled na svět a mé profesní směřování. Ulice Mariupolu, jeho architektura a komunita mě naučily vnímat hodnotu prostoru, identity a příslušnosti k místu.

Dnes je však Mariupol v důsledku války okupován. Tato bolestivá realita mě hluboce zasáhla, ale zároveň mě motivuje k tomu, abych přemýšlela o budoucnosti města. Věřím, že Mariupol má obrovský potenciál k obnově, a chci přispět svými schopnostmi a znalostmi k jeho opětovnému zrození.

Mým cílem je navrhnout vize, která bude odrážet jak historii města, tak jeho nové příležitosti. Věřím, že udržitelný urbanismus a promyšlená architektonická řešení mohou pomoci vytvořit lepší a moderní Mariupol. Po návratu města pod ukrajinskou správu by tato vize mohla být základem pro transformaci.

Můj příběh je propojen s příběhem Mariupolu, a proto je pro mě tento projekt osobní a výjimečný.

Mariupol: Současný význam pro Ukrajinu

Mariupol je strategicky významné město na jihovýchodě Ukrajiny, ležící na pobřeží Azovského moře. Od svého založení se stal významným průmyslovým, kulturním a obchodním centrem, které hraje klíčovou roli v ekonomice země. Dnes, navzdory obtížím způsobeným konfliktem a následky války, zůstává Mariupol stále důležitým prvkem v ekonomické a sociální struktuře Ukrajiny.

Ekonomický význam Mariupol je jedním z nejvýznamnějších průmyslových center Ukrajiny, specializujícím se na metalurgii a těžký průmysl. Město je známé svými největšími ocelárnami — Azovstal a metalurgickým závodem imeni Iljiče, které vyrábějí produkty, poptávané nejen na Ukrajině, ale i na mezinárodních trzích. Tyto podniky představovali významnou část exportu země a vytvářely tisíce pracovních míst.

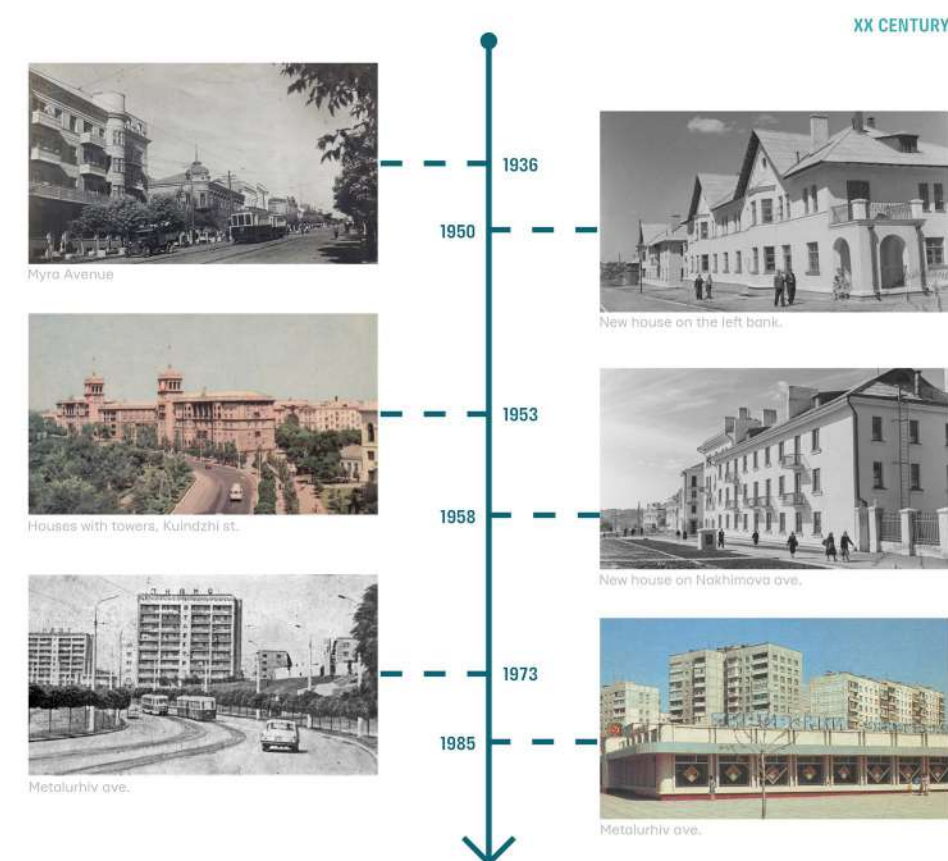
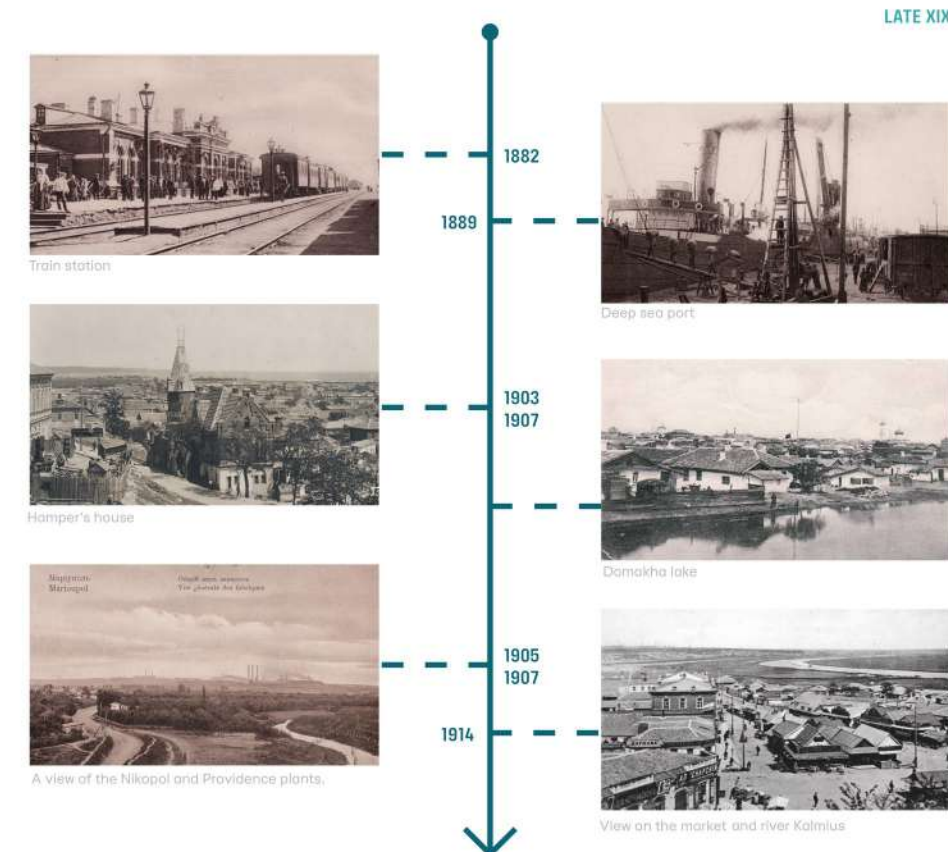
Kromě toho má Mariupol zásadní význam jako přístavní město. Hlubinný přístav na Azovském moři je klíčovým logistickým uzlem pro Ukrajinu, umožňuje export kovů a dalších průmyslových produktů a spojuje Ukrajinu s globálními trhy. Přístav je také důležitý pro regionální ekonomiku, neboť zajišťuje propojení s městy v rámci Černomořské oblasti a širšími regiony.

Mariupol byl vždy kulturním a sociálním centrem, kde se mísí různé etnické a kulturní skupiny. Město má bohatou historii, která zahrnuje ukrajinskou, ruskou, řeckou a další kulturní tradice, což činí Mariupol kulturně rozmanitým. V současnosti město nabízelo různé vzdělávací a kulturní instituce, včetně škol, univerzit a muzeí, které přispívají k rozvoji a vzdělávání místní komunity.

Výzvy a obnova

Po válce čelí Mariupol řadě výzev, včetně významného poškození infrastruktury, průmyslu a bydlení. Přesto město má potenciál pro obnovu, zejména v oblasti metalurgie, přístavního průmyslu a ekologického rozvoje. Odborníci se domnívají, že i když některé oblasti města, jako je závod **Azovstal**, **byly těžce zasaženy** a nebudou snadno obnovitelné, jiné klíčové průmyslové závody, jako je **závod imeni Iljiče**, **mají potenciál k obnovení** s realními investicemi a mohou hrát zásadní roli v budoucí ekonomice města.

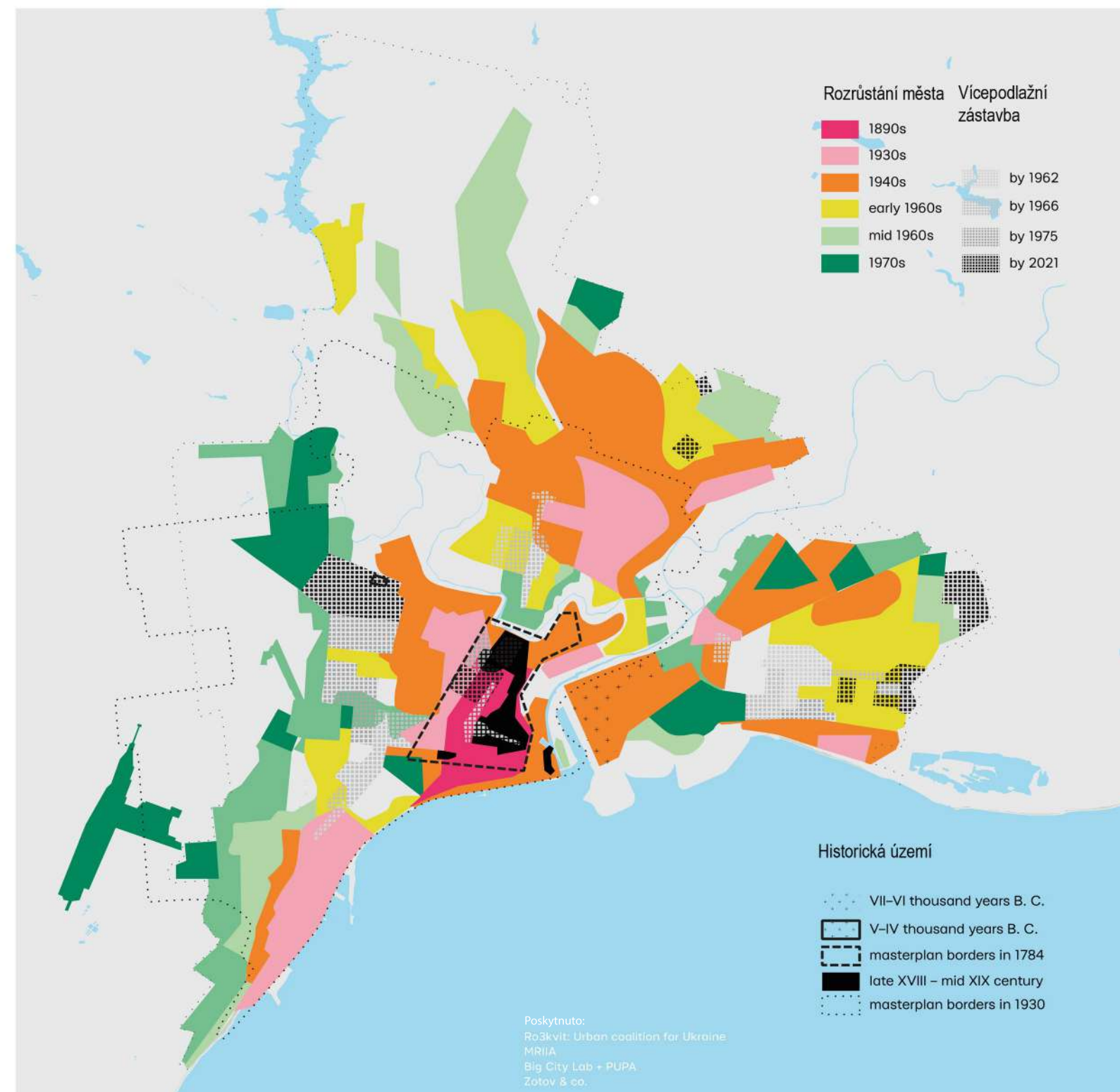
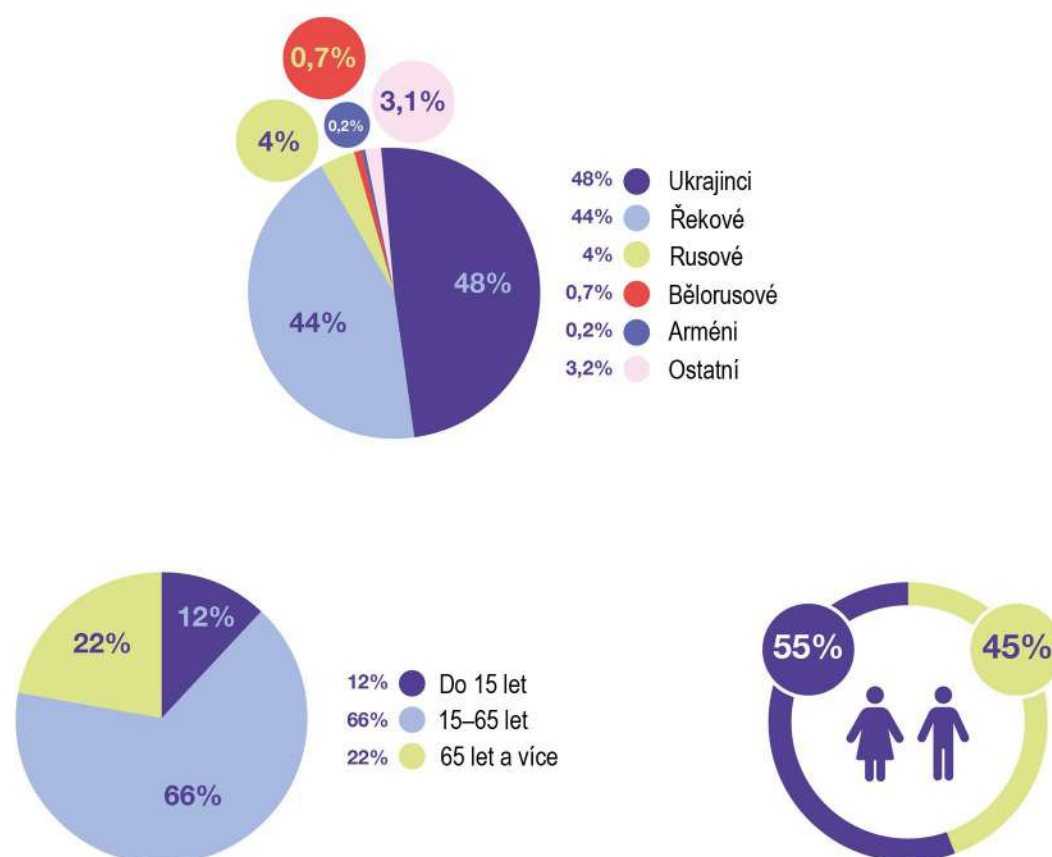
Mariupol se nachází na křižovatce mezi minulostí a budoucností. Jeho ekonomický význam, zejména v oblasti metalurgie a přístavního průmyslu, bude i nadále určovat jeho roli na Ukrajině. I když město čelí složitým výzvám, má neocenitelný potenciál pro obnovu, který může nejen posílit ekonomiku Ukrajiny, ale i přispět k její stabilitě a rozvoji v následujících letech.

PŘED OKUPACÍ BYL MARIUPOL SILNÝM PRŮMYSLOVÝM A OBCHODNÍM CENTREM NA SEVEROVÝCHODĚ UKRAJINY.

Celkový počet obyvatel, včetně vnitřně přesídlených osob, dosahoval v roce 2021 přibližně 541 300 osob. Rozloha města činila 375,3 km² a hustota zalidnění byla kolem 1 442 obyvatel na km²

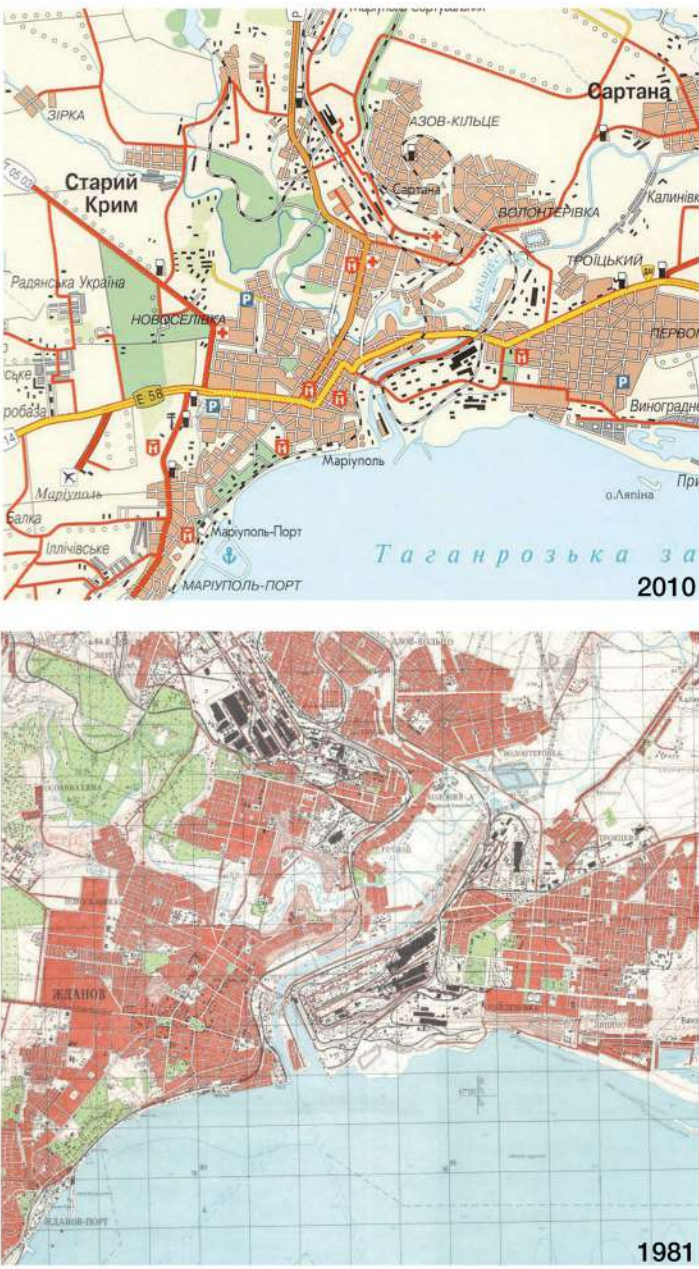
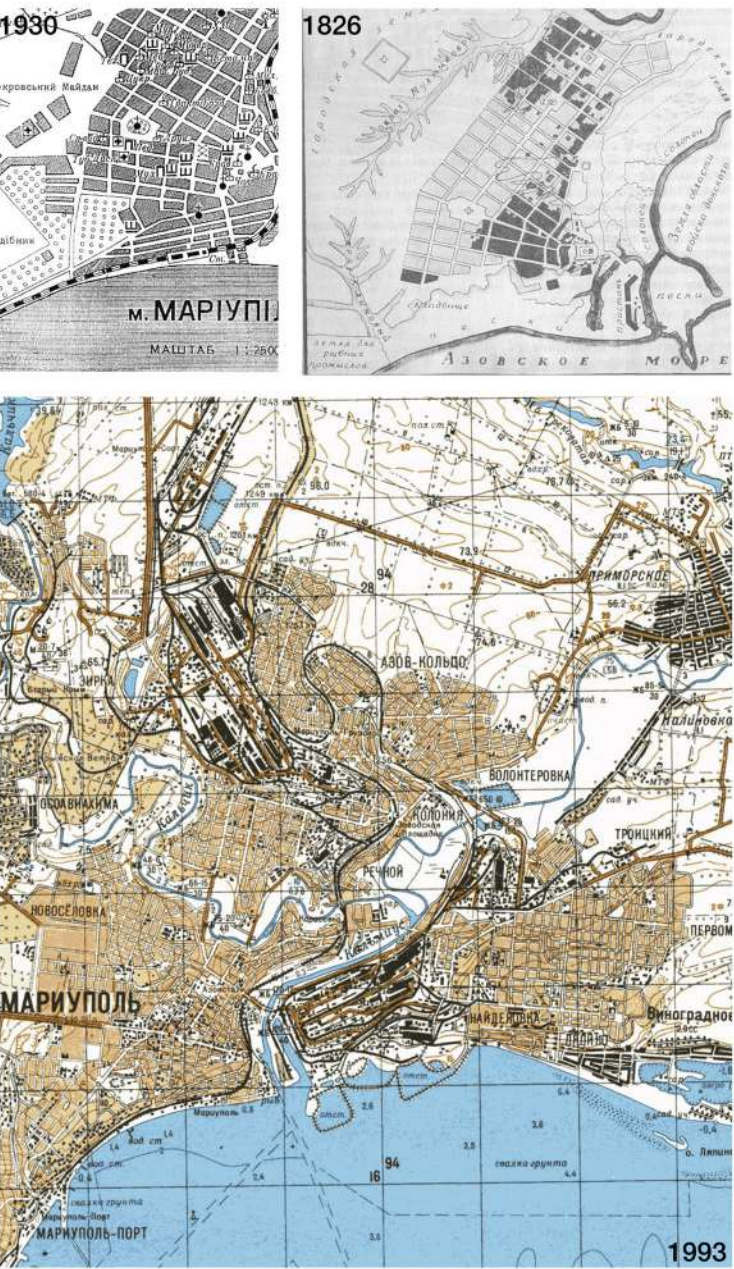
Shéma rozrůstání města

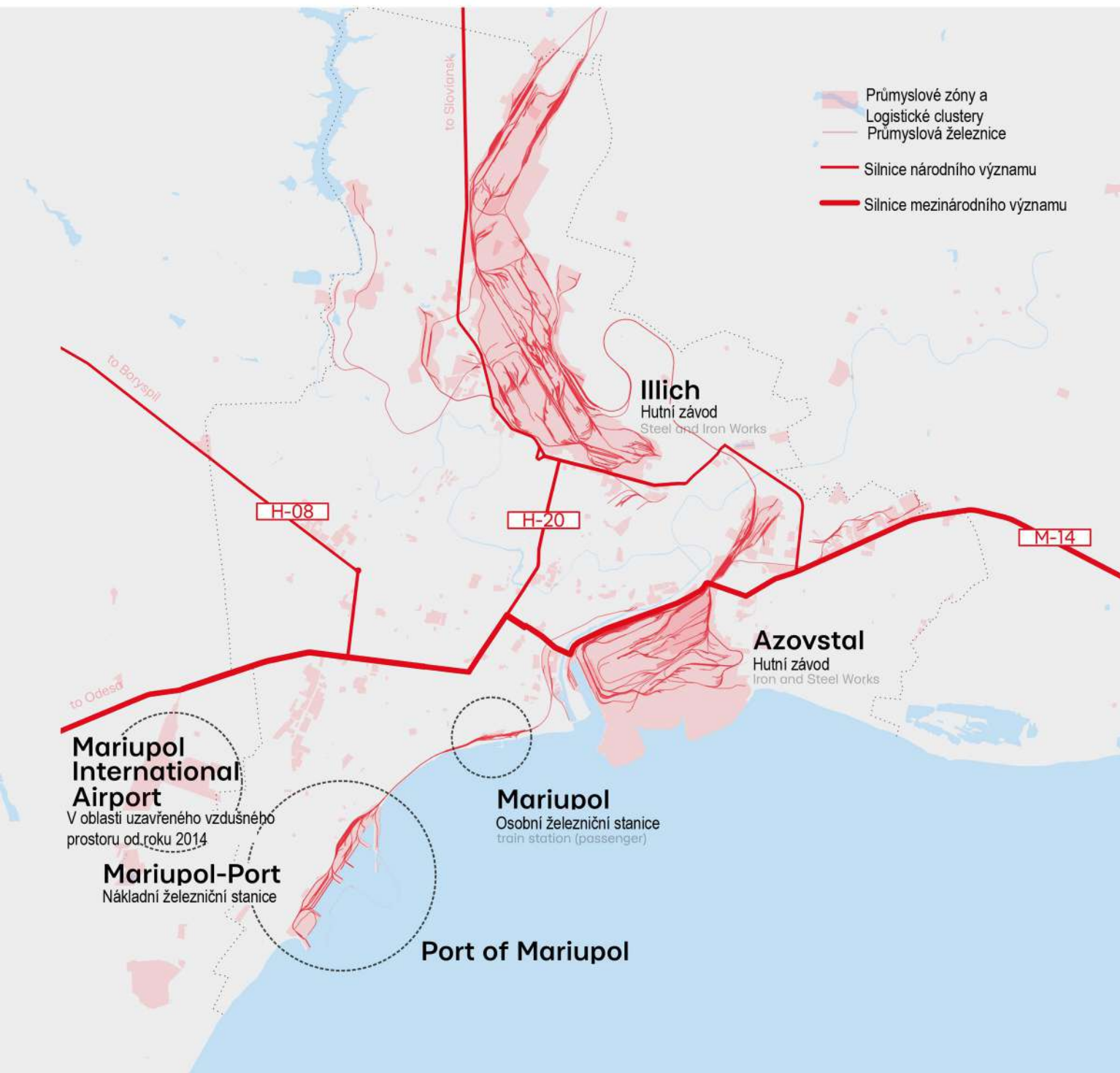
Náměstí před Mariupolským dramatickým divadlem

Historické mapy města Mariupol

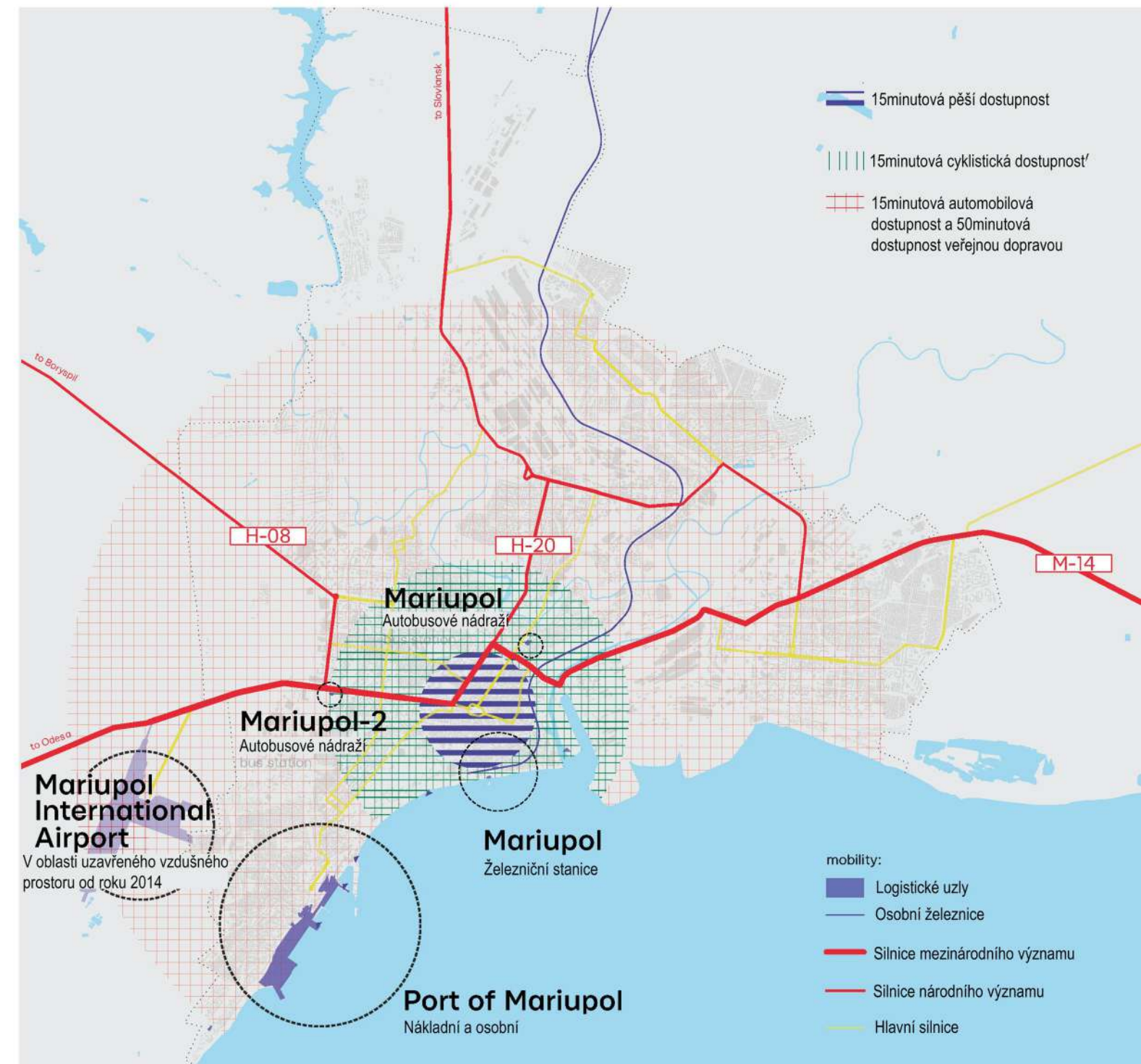
Historické foto města Mariupol

Průmysl a logistika

Dostupnost od centra

Poskytnuto:

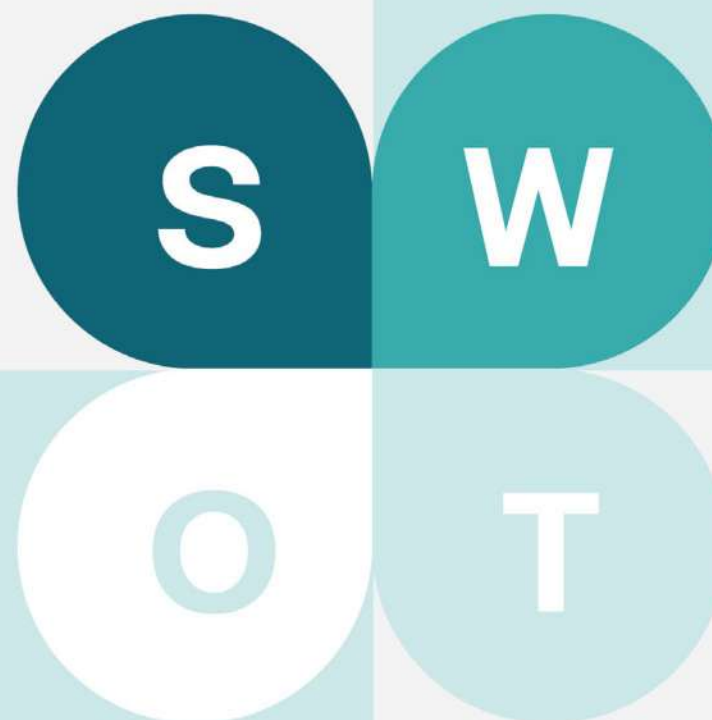
Ro3kvit: Urban coalition for Ukraine
MRIIA
Big City Lab + PUPA
Zotov & co.

Silné stránky:

Národní a mezinárodní uznání
Strategická poloha
Blízkost k moři
Příznivé klima
Blízkost námořních koridorů pro obchod
Kulturní status
Přírodní krása a rozmanitá topografie
Silné instituce
Podpora místního podnikání
Aktivní a angažovaná občanská společnost

Silné stránky:

Rozsáhlé škody na infrastruktuře a budovách
Ztráta klíčových průmyslových odvětví
Eroze sociálních vazeb
Nedostatek sociální soudržnosti a důvěry
Trauma způsobené konfliktem
Zbytkové znečištění životního prostředí
Problémy s hloubkou moře a námořní dopravou
Poškození vnitřních železničních koridorů
Nedostatek kritické masy obyvatelstva v produktivním věku

Příležitosti:

Zřízení sídel mezinárodních nevládních organizací
Rozšíření modernizovaného poloautomatizovaného přístavu
Průmyslový a distribuční klastr kolem přístavu
Ekologická obnova a inovace
Ekologicky šetrná odvětví a diverzifikovaná ekonomika
Zpracování stavebního odpadu a kovového šrotu

Hrozby:

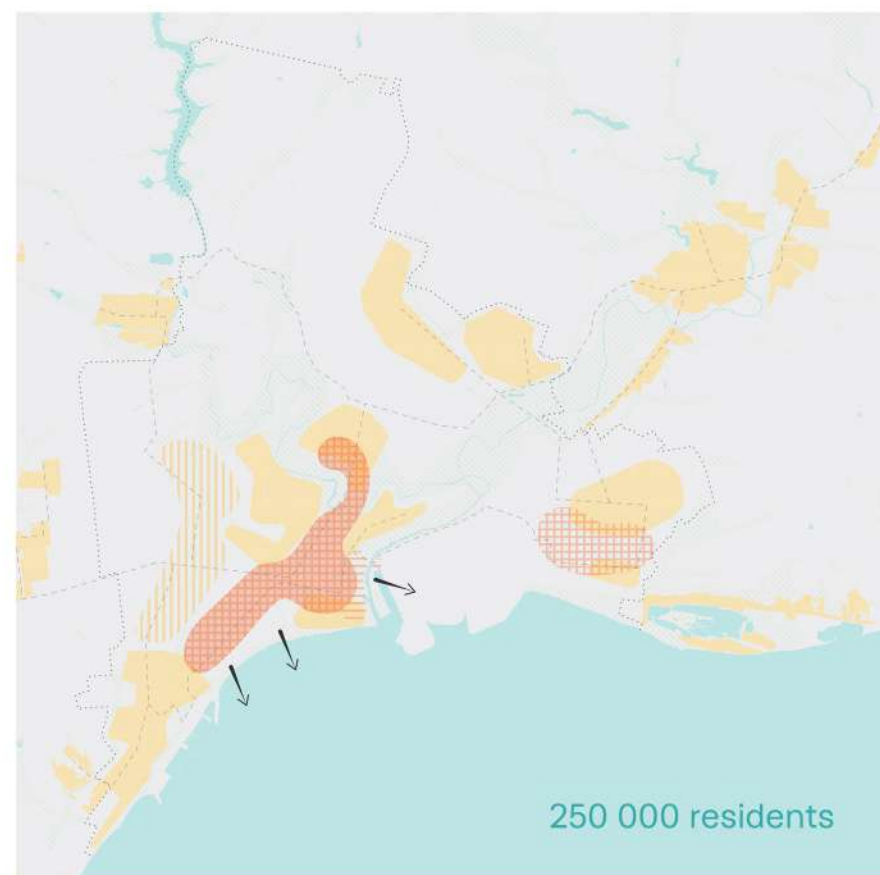
Potenciální blízkost frontové linie
Důsledky dlouhodobé okupace
Zvyšování hladiny moří a dezertifikace
Nedostatek a znečištění zdrojů pitné vody
Nejistý čas návratu obyvatel
Riziko ztráty další infrastruktury

POSTUPNÝ RŮST MARIUPOLU PO OBNOVĚ

Po válce a nezbytné stabilizaci přichází období obnovy a růstu Mariupolu, které je zásadní pro návrat města na mapu moderních a funkčních urbánních center. Tento růst probíhá v několika etapách, přičemž počet obyvatel se postupně zvyšuje s ohledem na plánovaný rozvoj infrastruktury, průmyslu a komunitního života.

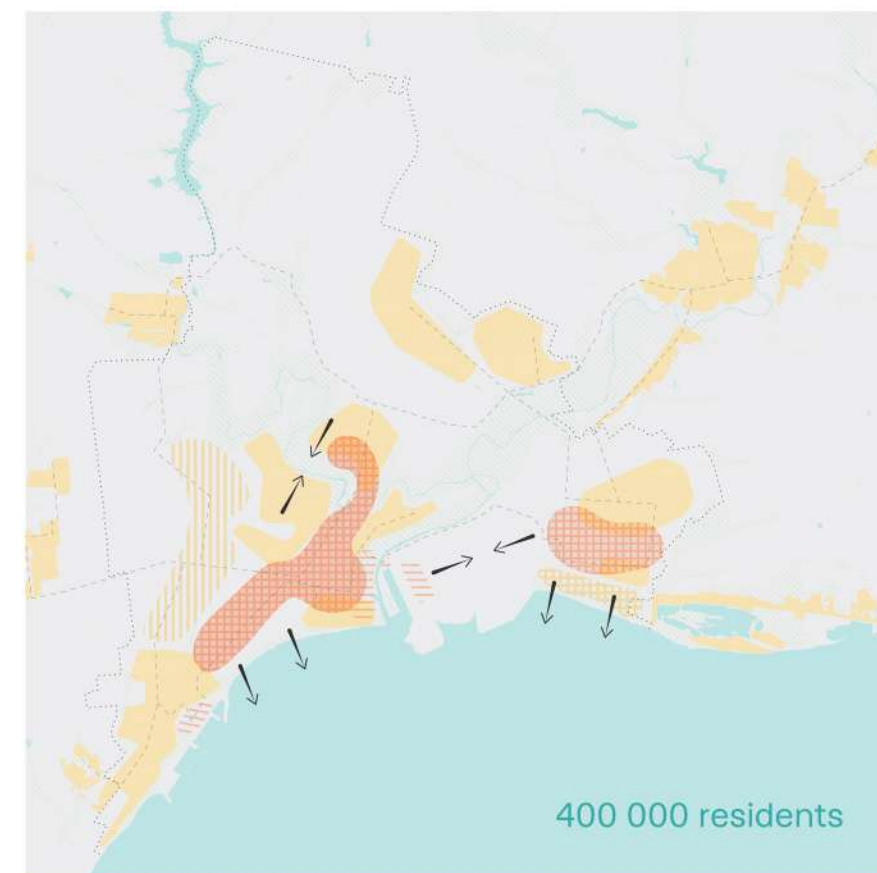
1. Etapa: 250 000 obyvatel

Obnova začíná stabilizací základní infrastruktury a návratem obyvatel, kteří utvoří první stabilní komunity. V této fázi je klíčová oprava a rekonstrukce obytných čtvrtí, základní zdravotní péče, školství a vznik nových pracovních příležitostí. Hlavní ekonomickou hnací silou je průmysl a stavebnictví, zaměřené na opravu zničených budov.

3. Etapa: 600 000 obyvatel

Mariupol se stává regionálním centrem s významným podílem inovací a udržitelného průmyslu. Návrat obyvatel pokračuje díky rozvoji moderních technologií, kvalitní dopravní dostupnosti a zlepšené životní úrovni. Kulturní život, školství a zdravotnictví jsou na vysoké úrovni, což přispívá k dlouhodobému osídlení.

2. Etapa: 400 000 obyvatel

S růstem populace se rozšiřují průmyslové kapacity, dopravní síť a nabídka veřejných služeb. Dochází ke vzniku nových městských čtvrtí, které kombinují moderní bytovou zástavbu s veřejnými prostory. Rozvoj lokálního podnikání a logistiky zajišťuje příchod nových obyvatel i návrat těch, kteří město opustili.

4. Etapa: 800 000 obyvatel

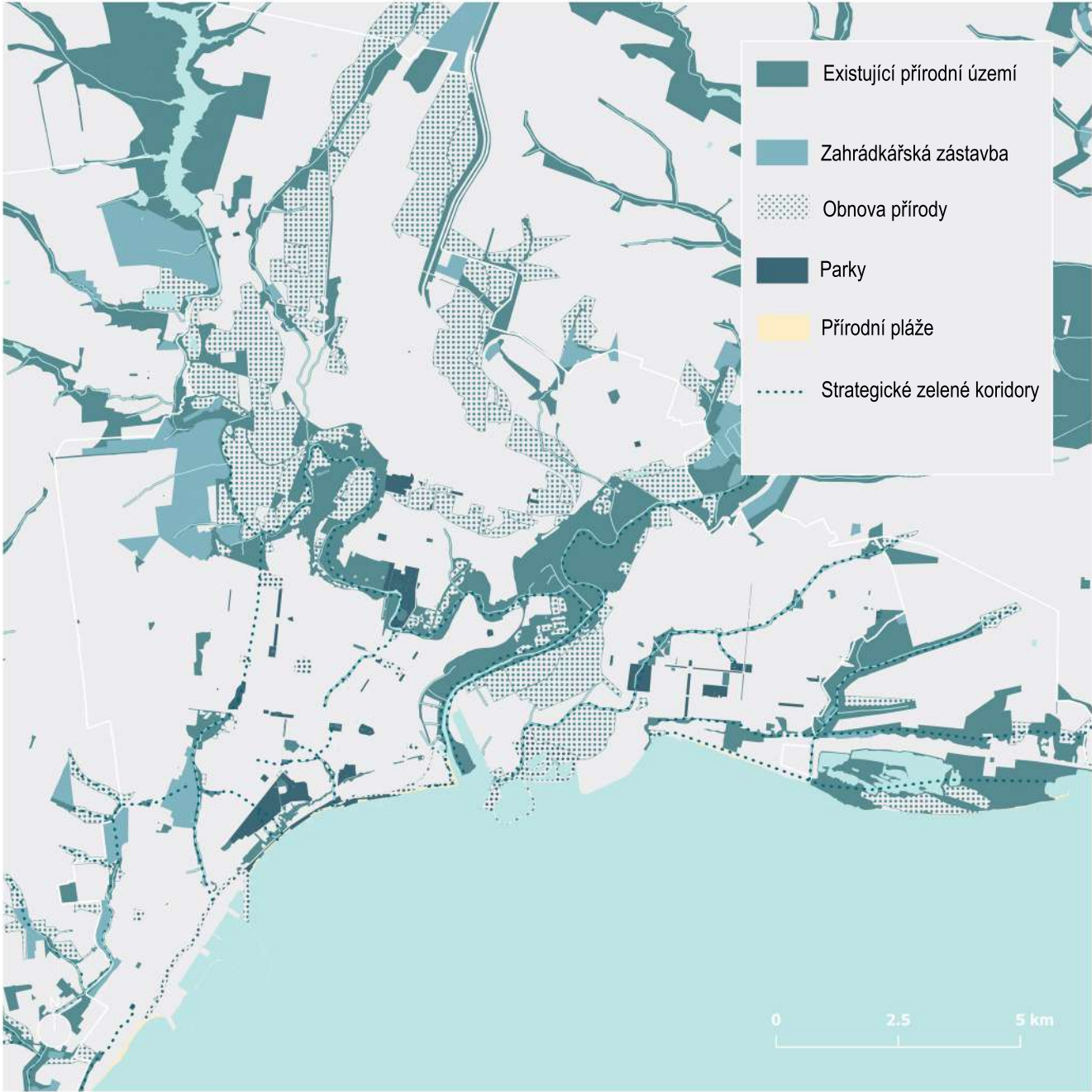
Mariupol dosahuje pozice klíčového městského uzlu v regionu. Urbanistický rozvoj je postaven na udržitelných principech, s důrazem na ekologii, energetickou soběstačnost a zapojení moderních technologií. Město se stává domovem pro různorodé obyvatelstvo a atraktivním místem pro podnikání, kulturu i vzdělávání.

SCHÉMA EKOLOGICKÉ SÍTĚ MARIUPOLU

Ekologická síť Mariupolu zahrnuje biokoridory, biopláně a propojené zelené veřejné prostory, jako jsou parky, stromořadí a zeleň podél ulic. Tato síť představuje klíčovou infrastrukturu pro udržitelný rozvoj města, která zajišťuje rovnováhu mezi urbanizací a ochranou biodiverzity. Biokoridory umožňují migraci a přežití různých druhů rostlin a živočichů, čímž podporují biologickou rozmanitost a přispívají k ekologické stabilitě města.

Zelené veřejné prostory jsou nejen estetickým prvkem města, ale také klíčovým prvkem pro zlepšení mikroklimatu, filtraci vzduchu a regulaci teploty. Udržování propojené ekologické sítě pomáhá čelit klimatickým změnám a vytváří prostředí příznivé pro zdravý život obyvatel.

Zachování ekologické sítě je nezbytné pro dlouhodobou udržitelnost města. Biokoridory propojují přírodní oblasti s městským prostředím, čímž podporují adaptaci přírody na změny prostředí způsobené lidskou činností. Zelené veřejné prostory přispívají k sociálnímu a psychologickému blahu obyvatel a slouží jako klíčové místo pro setkávání komunity.

Podpora této integrované ekologické sítě je základem moderního a zdravého města, které ctí přírodu a poskytuje obyvatelům prostor pro kvalitní život.

Biokoridory – propojení mezi přírodními lokalitami a městskou zelení.

Biopláně – větší přírodní oblasti podporující diverzitu rostlin a živočichů.

Zelené veřejné prostory – parky, náměstí, stromořadí a zelené ulice tvořící jednotnou síť, propojenou s biokoridory.

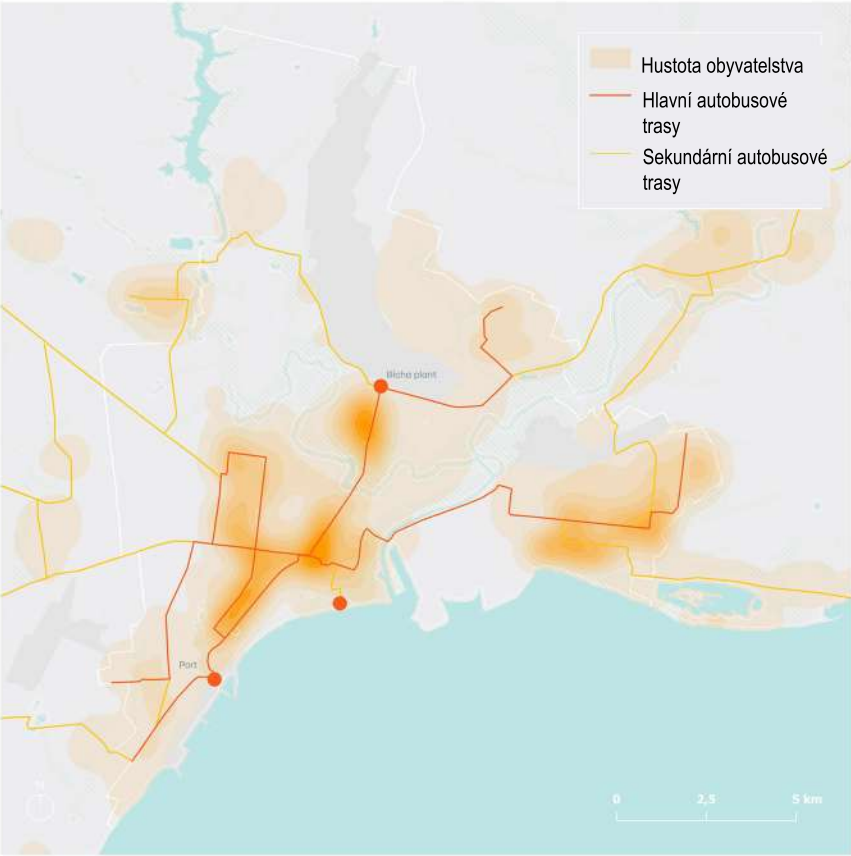

Efektivní systém mobility Mariupolu

Základní koncept:

Efektivně fungující mobilitní systém se nezaměřuje na samotnou dopravu, ale na minimalizaci její nutnosti díky vhodné urbanistické struktuře. Během obnovy města po rozsáhlé

SCHÉMA DOPRAVNÍCH KORIDORŮ FÁZE 1

První fáze: Obnova základní dopravní dostupnosti

Na počátku obnovy je klíčové zajistit přístup k nejdůležitějším sociálním službám a základním potřebám, jako jsou pracoviště, obchody s potravinami a hygienickými produkty.

Hlavní pilíř: Autobusová síť podél hlavních dopravních koridorů.
Cíle:
Vytvořit místní i regionální linky.
Propojit město s okolními venkovskými obcemi prostřednictvím dopravních uzlů.

Třetí a čtvrtá fáze: Udržitelná mobilita

Během těchto fází se rozšiřuje tramvajová síť a zavádějí se rychlé autobusové koridory.

Cíle:
Rozvoj udržitelné a zelené mobility.
Zvýšení dostupnosti dopravních služeb.
Priorita veřejné dopravy v městském prostoru.
Integrace: Tramvaje jako páteř dopravy, doplněné elektrobuses, autobusy a mikromobilitou prostřednictvím přestupních uzlů..

SCHÉMA DOPRAVNÍCH KORIDORŮ FÁZE 3

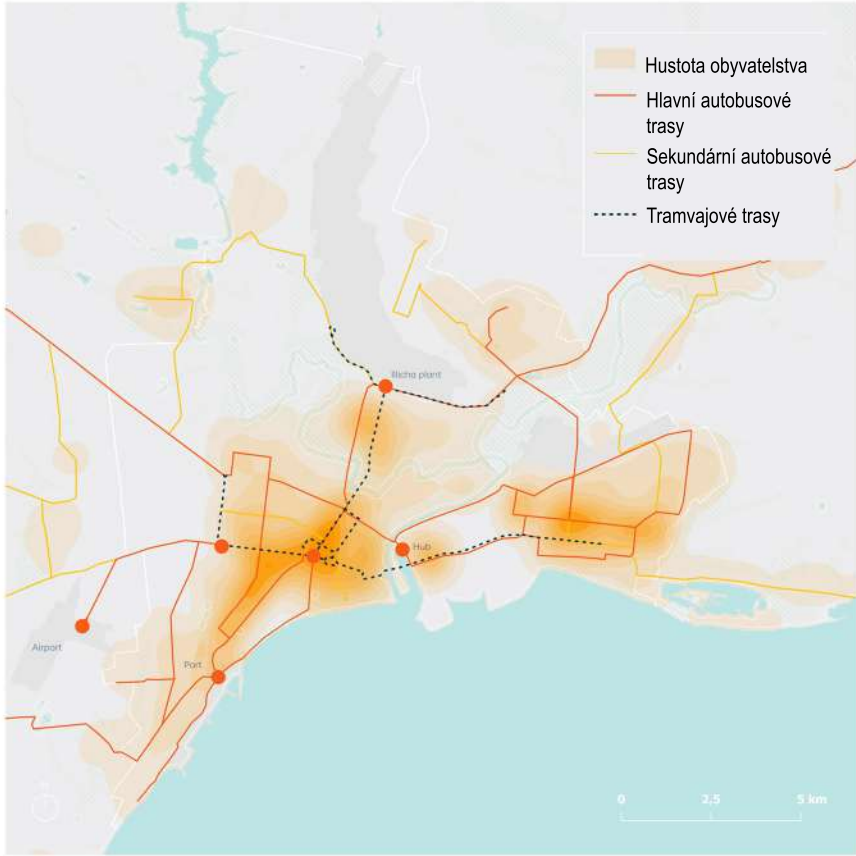

SCHÉMA DOPRAVNÍCH KORIDORŮ FÁZE 2

Druhá fáze: Postupná obnova tramvajové infrastruktury

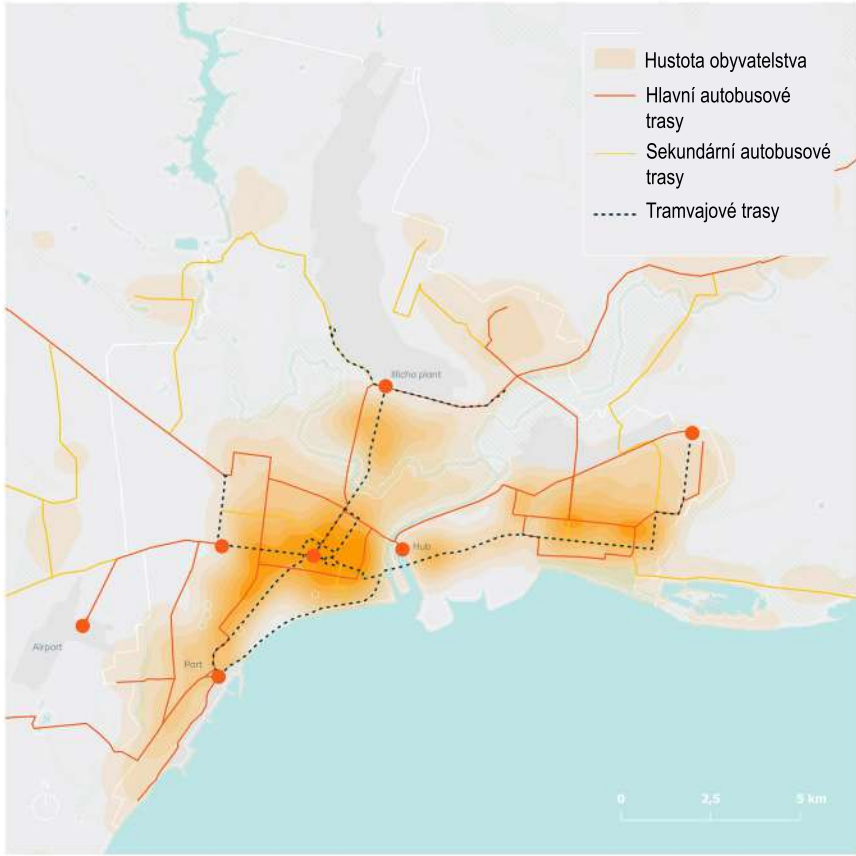
V této fázi je nutné:

Obnovit depa, elektrické stanice a koleje.
Optimalizovat síť veřejné dopravy v souladu s obnovou města.
Tramvaje začínají spojovat historické centrum s ekonomickými centry města.

Digitalizace a zjednodušení systému

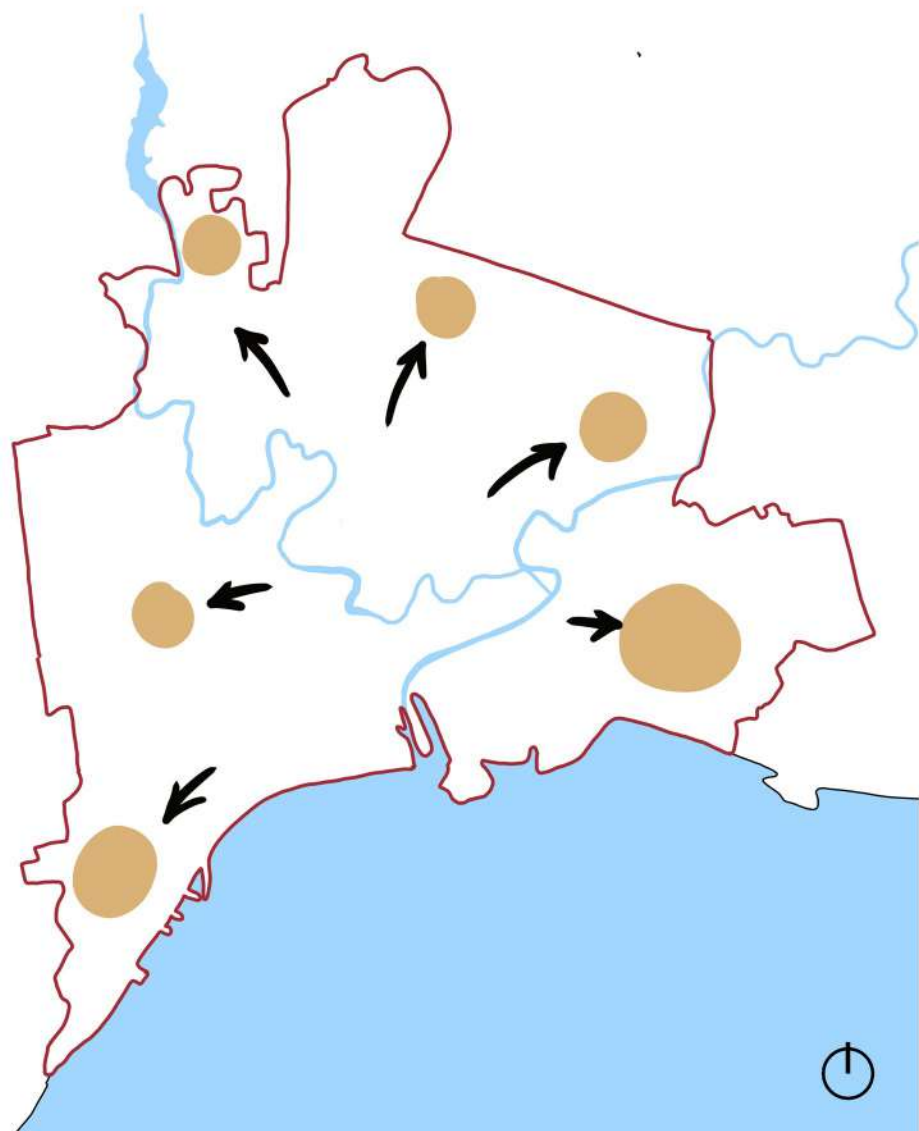
Zavedení jednotného automatizovaného systému plateb.
Nabídka ročních předplatních jízdenek pro snížení nákladů pro obyvatele.
Bezplatné přestupy (60–90 minut od první jízdy), což umožní zjednodušit dopravní síť a zajistit rovnoměrnou dostupnost dopravy ve všech městských částech.

SCHÉMA DOPRAVNÍCH KORIDORŮ FÁZE 4

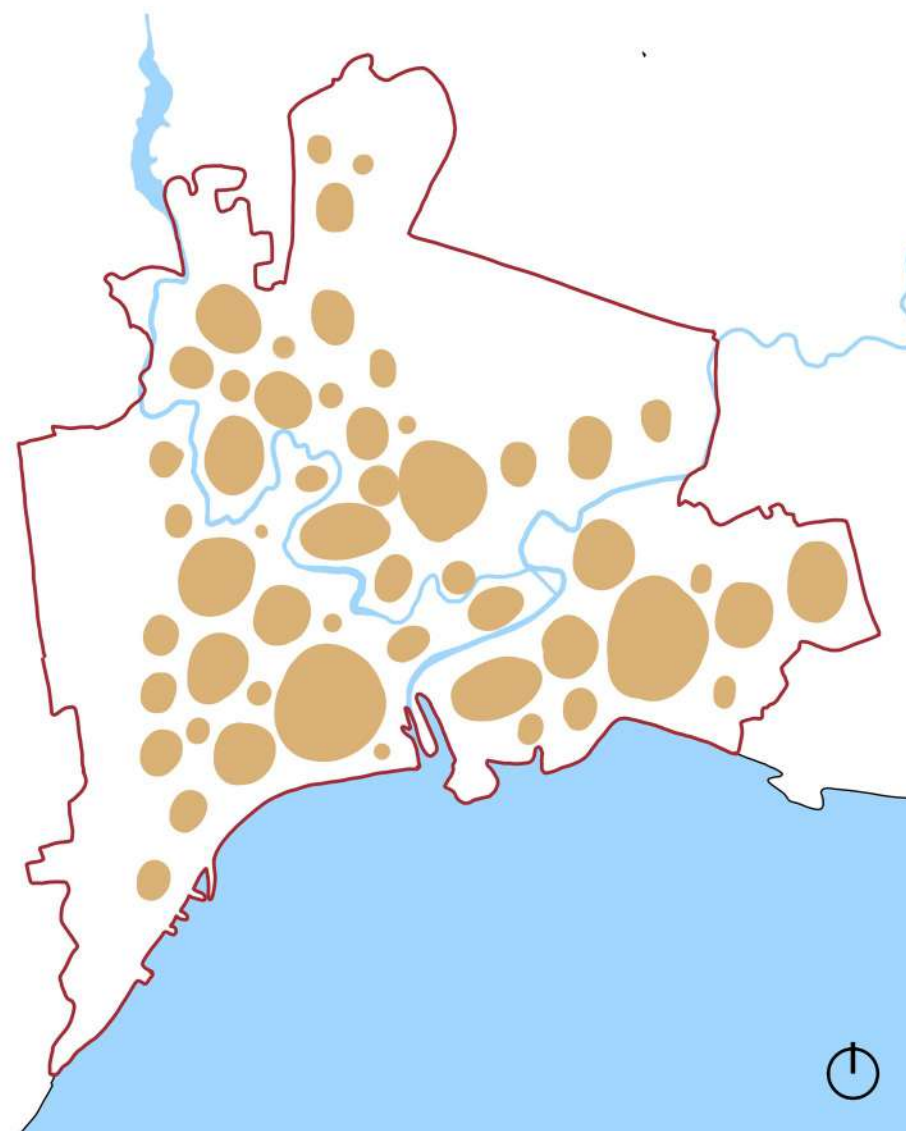

Koncept

1.Kompaktní město

Před: Velké, roztažené město s nízkou hustotou zástavby.

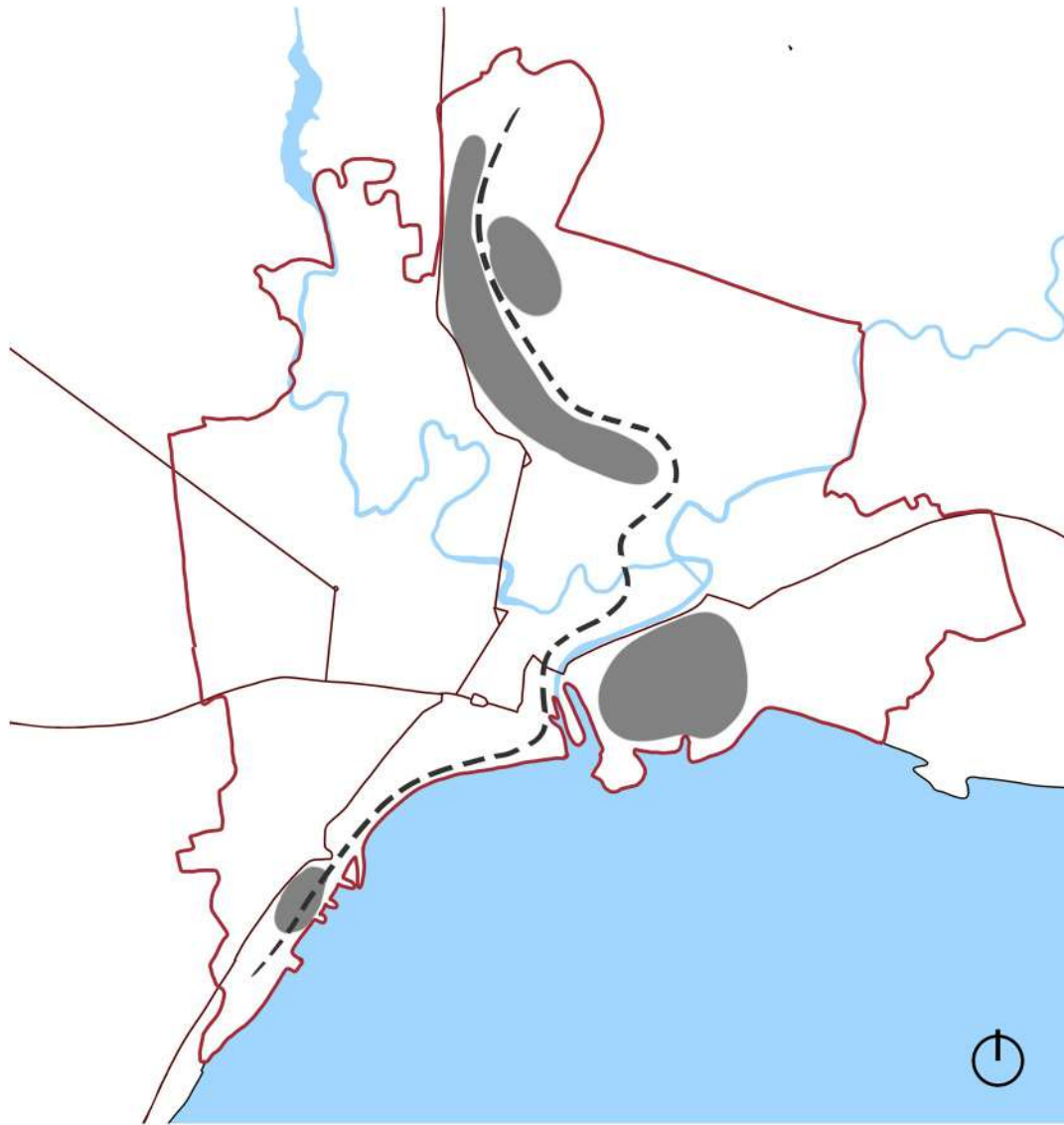
Po: Kompaktní město.

Kroky:

- Redukce nebo stabilizace zastavěné plochy města.
- Přeměna stávajících nízkopodlažních čtvrtí v centru města na zóny střední zástavby s vysokou hustotou.
- Oblasti s nízkou hustotou zástavby ponechat především v předměstích.
- Transformace předměstí a rozsáhlých průmyslových zón na okrajích města na krajinné parky a zemědělské farmy.

Koncept

2.Město otevřené k vodě.

Před: Město orientované na průmysl.

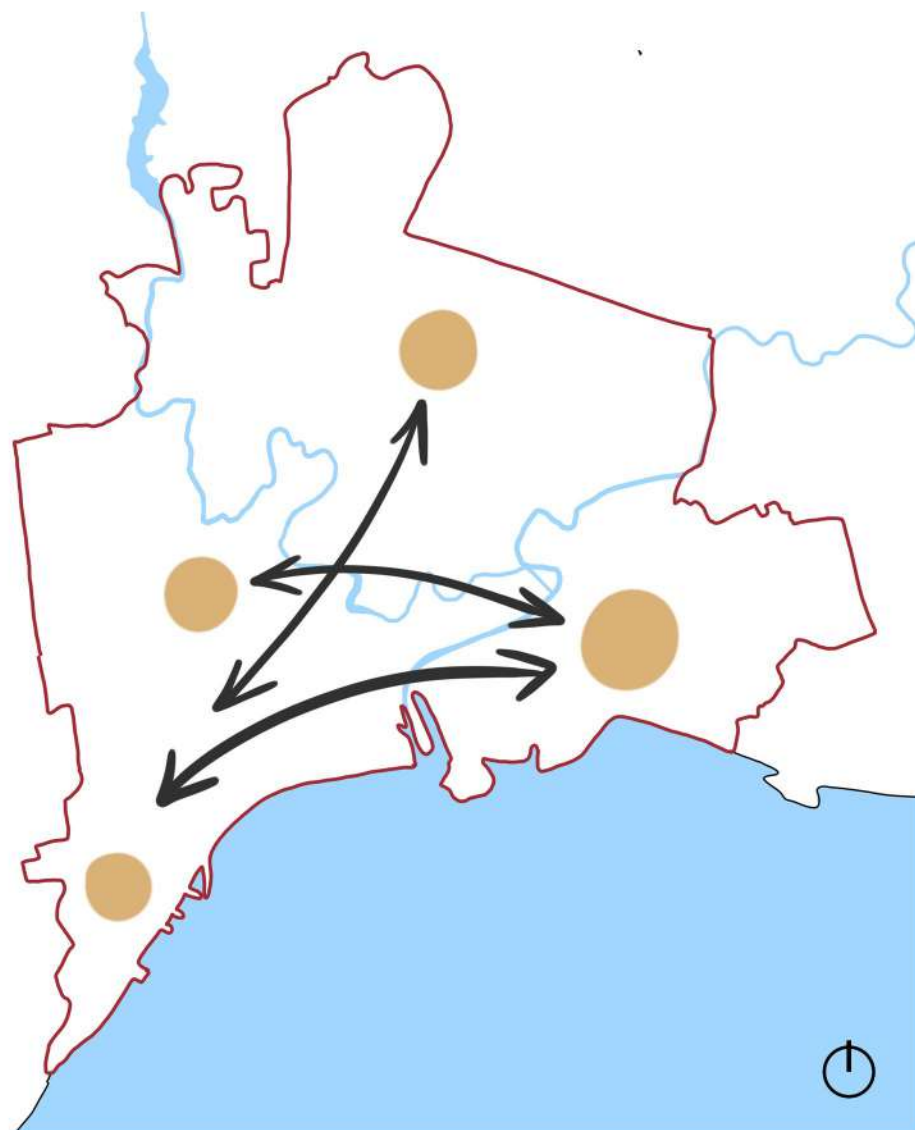
Po: Město orientované na vodu.

Kroky:

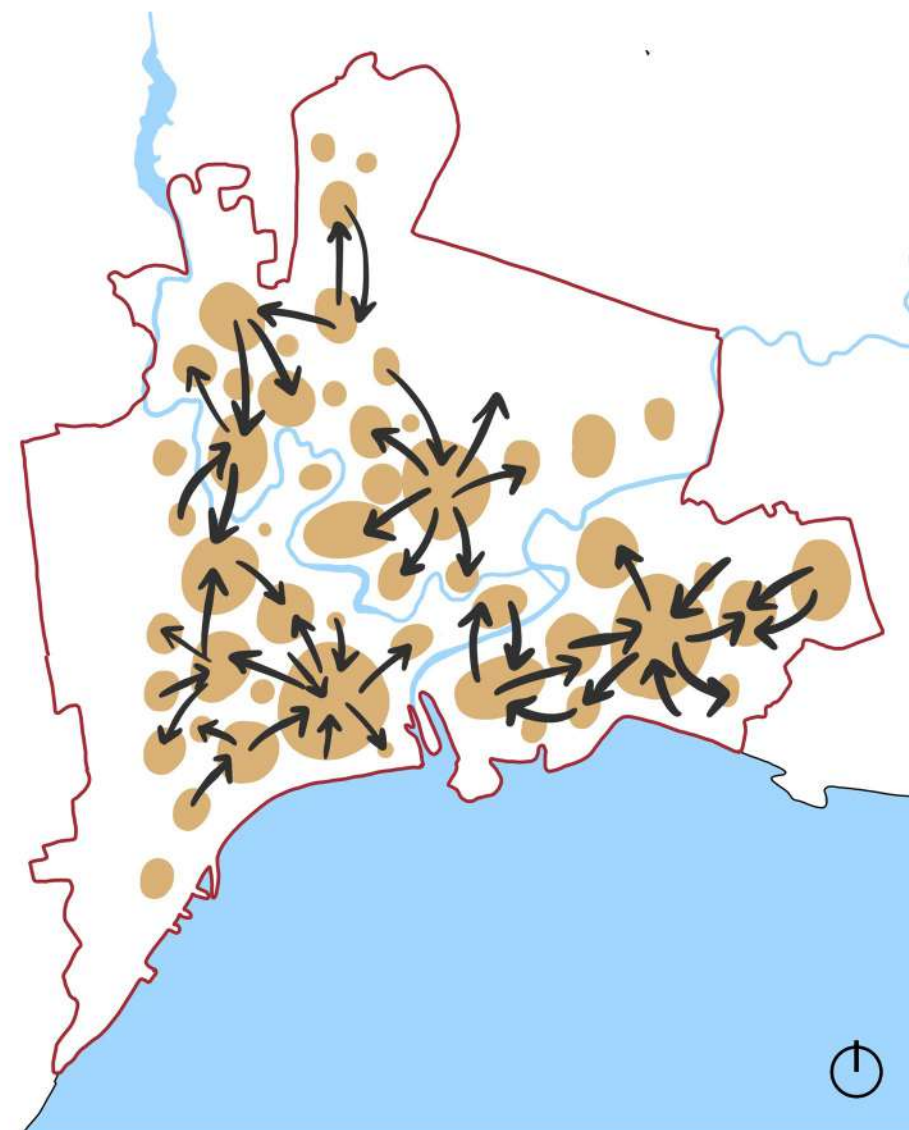
- Přesun železniční dopravy z centra města.
- Přeměna břehů moře a řek na centra veřejného života, sportu a rekreace.
- Vyčištění údolí (rokle) a jejich přeměna na parky, zelené a vodní koridory.
- Zeleň proniká do centra města. Zeleň ve městě a jeho krajině: parky, městské zemědělství, zelené střechy.

Koncept

3. Dostupné město

Před: Místo pro auta.

Po: Místo pro chodce.

Kroky:

- Zavedení pěšího centra města s dosahem do 15 minut chůze.
- Zajištění cyklistické dostupnosti přes zelené zóny a hlavní třídy. Zvýšení počtu pěších ulic.
- Revitalizace a rozvoj sovětských sídlišť.
- Přeměna původních "mrtvých" zelených pásů na parky s cyklostezkami a běžeckými trasami.

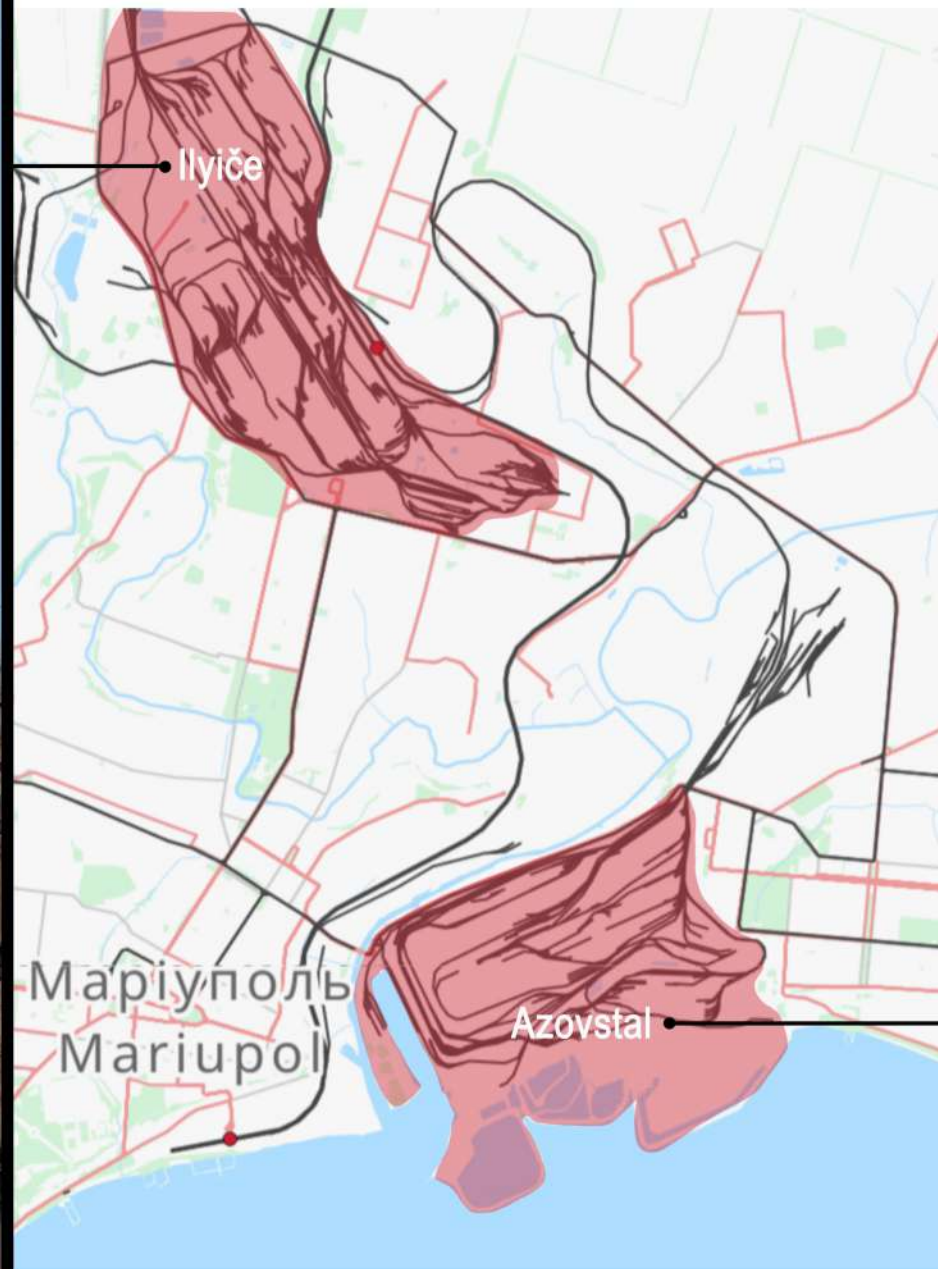

Ilyiče

Kombinát Azovstal

Kombinát Azovstal byl založen v roce 1930 a brzy se stal jedním z nejvýznamnějších metalurgických podniků v bývalém Sovětském svazu. Nacházel se v blízkosti Azovského moře, což umožňovalo snadnou přepravu surovin a export hotových produktů. Azovstal byl zaměřen na výrobu vysoce kvalitní oceli a dalších produktů nezbytných pro těžký průmysl, stavbu lodí a vojenské účely. Díky moderním technologiím a velkokapacitní výrobě byl kombinát strategicky důležitý nejen pro Mariupol, ale i pro celé hospodářství země.

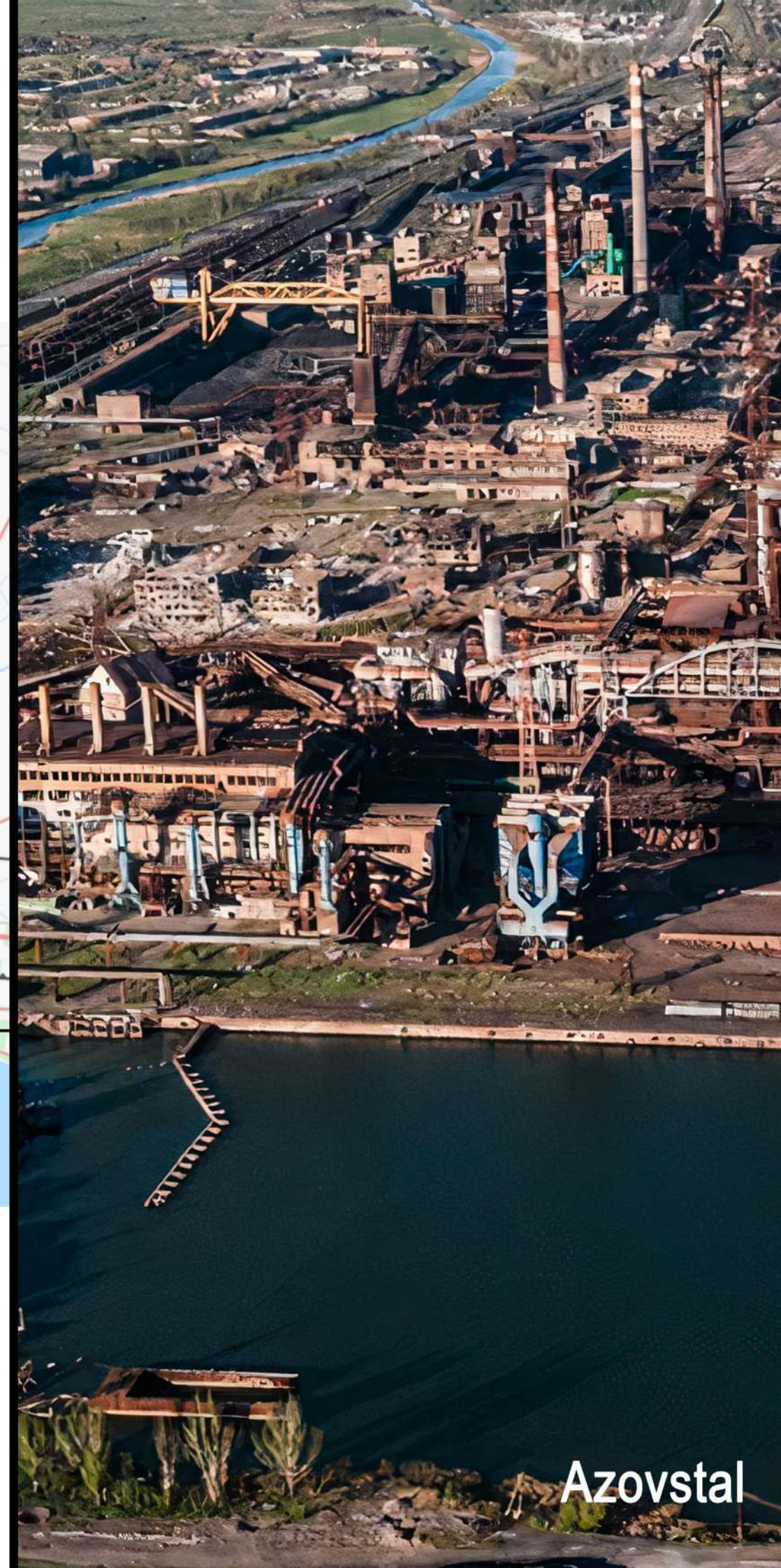
Během války se Azovstal stal symbolem obrany města. Kvůli intenzivnímu bombardování byla většina infrastruktury zcela zničena. Technologická zařízení, budovy i dopravní systémy utrpěly nevratné škody, což činí obnovu závodu v jeho původní podobě prakticky nemožnou.

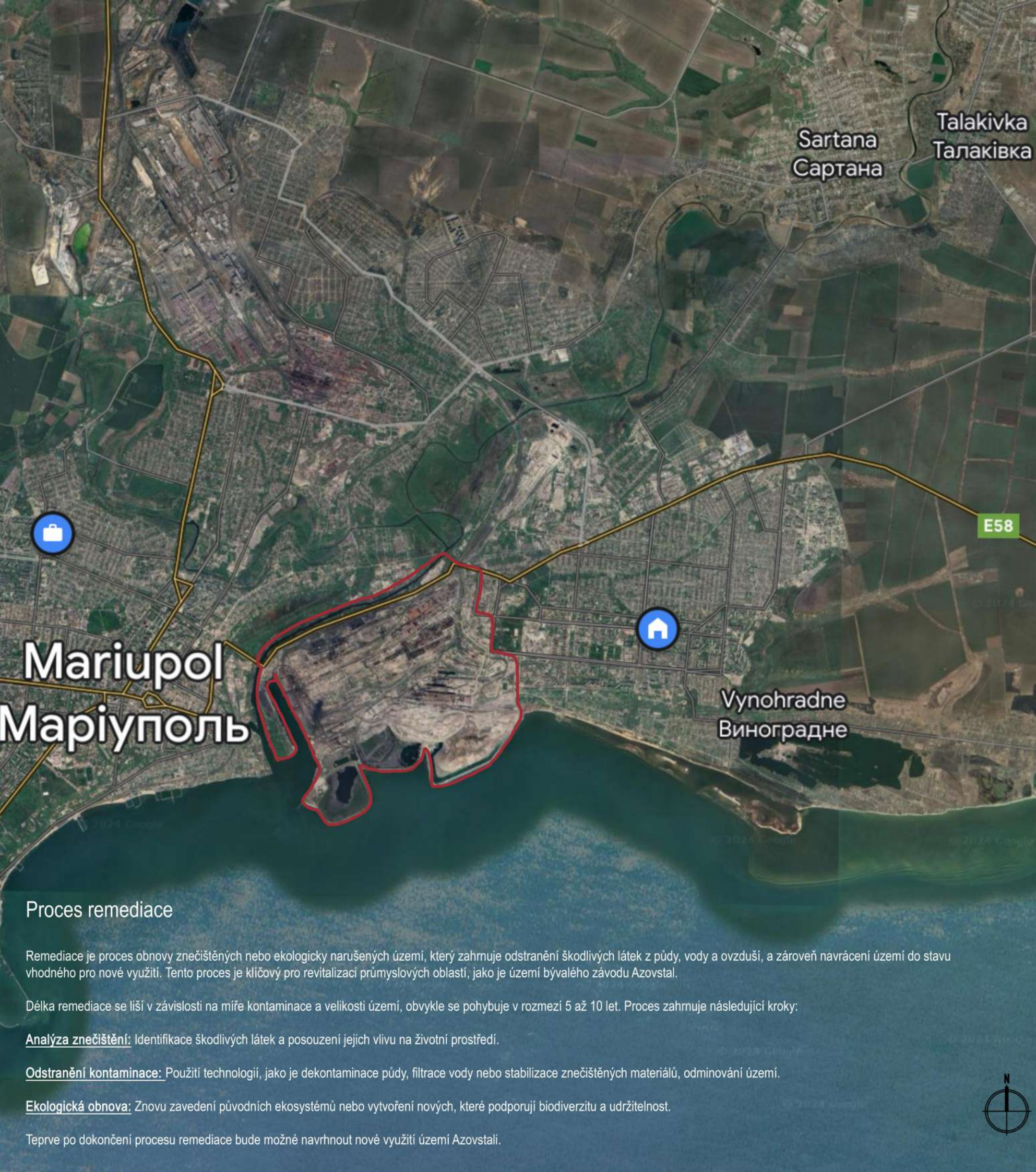
Železářny Ilyiče

Železářny Ilyiče byly založeny v roce 1897 a patří k nejstarším průmyslovým podnikům Mariupolu. Od svého počátku se zaměřovaly na výrobu železa a oceli, přičemž jejich produkce byla široce využívána ve stavebnictví, průmyslu a dopravě. Díky svému významu pro ekonomiku města byly železářny dlouhá desetiletí klíčovým zdrojem zaměstnání a stability pro místní obyvatele.

Během války byly železářny Ilyiče poškozeny, ale v porovnání s Azovstalem jejich infrastruktura zůstala částečně zachována. Hlavní budovy a technologická zařízení nejsou zcela zničeny, což otevírá možnosti pro jejich obnovu a modernizaci.

Azovstal

Proces remediace

Remediace je proces obnovy znečištěných nebo ekologicky narušených území, který zahrnuje odstranění škodlivých látek z půdy, vody a ovzduší, a zároveň navrácení území do stavu vhodného pro nové využití. Tento proces je klíčový pro revitalizaci průmyslových oblastí, jako je území bývalého závodu Azovstal.

Délka remediace se liší v závislosti na míře kontaminace a velikosti území, obvykle se pohybuje v rozmezí 5 až 10 let. Proces zahrnuje následující kroky:

Analýza znečištění: Identifikace škodlivých látek a posouzení jejich vlivu na životní prostředí.

Odstranění kontaminace: Použití technologií, jako je dekontaminace půdy, filtrace vody nebo stabilizace znečištěných materiálů, odminování území.

Ekologická obnova: Znovu zavedení původních ekosystémů nebo vytvoření nových, které podporují biodiverzitu a udržitelnost.

Teprve po dokončení procesu remediace bude možné navrhnout nové využití území Azovstali.

Zatímco kombinát Azovstal utrpěl tak rozsáhlé škody, že jeho obnova v původní podobě není realistická, železářny Ilyiče nabízejí vyšší potenciál pro rekonstrukci. Díky menšímu rozsahu destrukce je možné zvážit modernizaci tohoto závodu a jeho postupné začlenění do ekonomického systému města. Obnova železáren by mohla přilákat investory a podpořit průmyslovou revitalizaci Mariupolu, zatímco území Azovstalu by mohlo být využito pro nové funkce.

Moje práce se konkrétně zaměřila na území bývalého závodu Azovstal, což je klíčová lokalita s bohatou historií a významnou polohou na břehu Azovského moře.

Budoucnost území Azovstalu

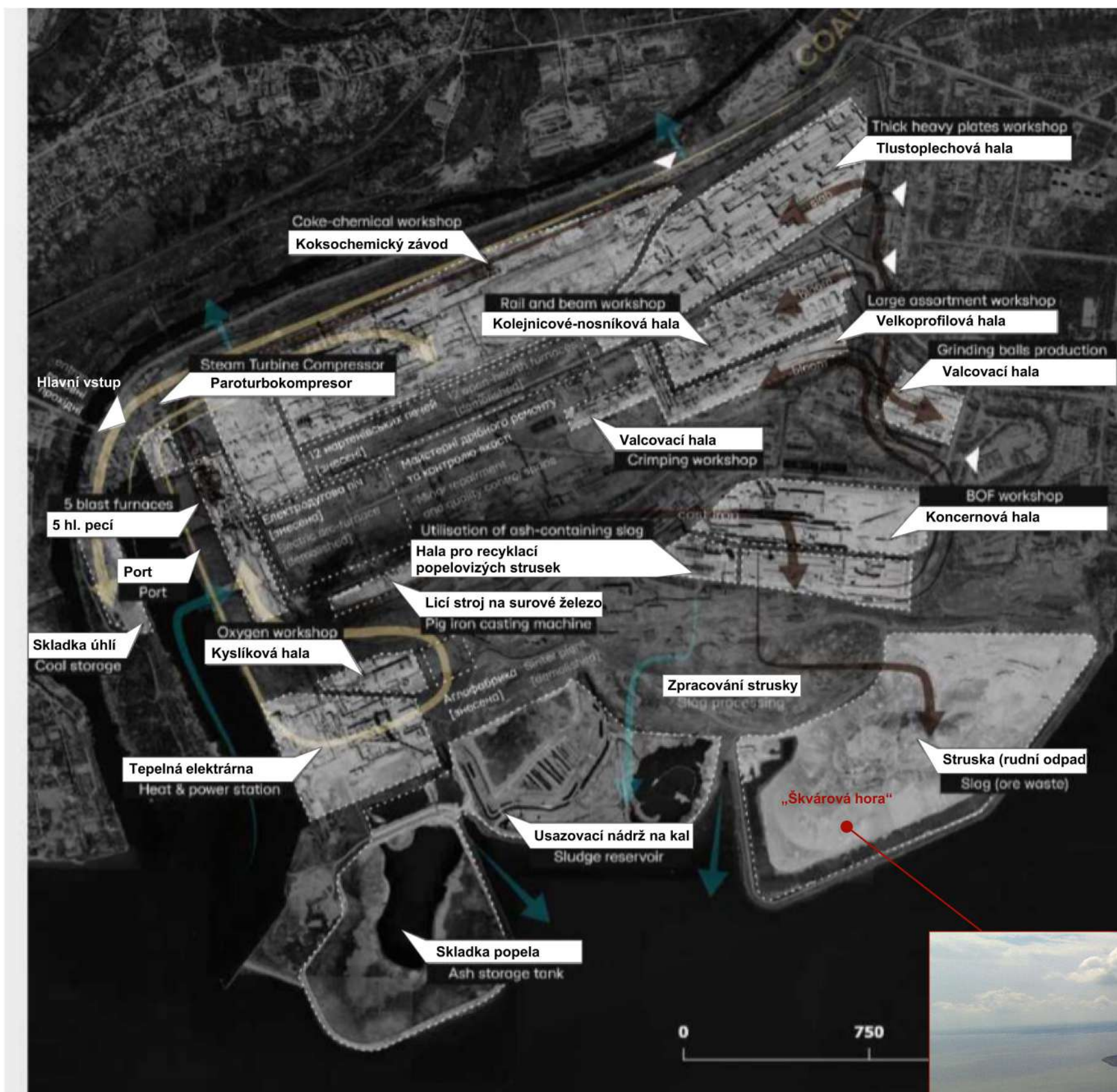
Transformace oblasti Azovstalu na ekologicky hodnotnou část města.

Přístup k vodě: Azovstal umožní Mariupolu získat otevřený přístup k moři, což město dosud postrádalo.

Ekologické oživení: Místo průmyslového znečištění vzniknou veřejné zelené plochy, parky a rekreační zóny.

Urbanistická integrace: Odstranění průmyslové bariéry z centra města přispěje k propojení jednotlivých částí Mariupolu a zvýší jeho atraktivitu pro obyvatele i návštěvníky.

Schéma fungování Azovstalu

Mariupolská „Škvárová hora“ je obrovská skládka hutní strusky, která vznikla jako vedlejší produkt metalurgického průmyslu, zejména z provozu závodu Azovstal. Struska, která je odpadem vznikajícím při výrobě oceli a litiny, byla dlouhodobě ukládána v této oblasti. Hora dosahuje impozantní výšky, čímž se stala jedním z nejvýraznějších terénních útvarů v okolí města.

Z urbanistického hlediska se tak závod Ayovstal stal nejen zdrojem příjmů, ale i faktorem, který **komplikoval udržitelný rozvoj města**. Přestože byl průmysl dlouho považován za pilíř městské identity, moderní přístupy k plánování zdůrazňují potřebu **vyváženého rozvoje**, který respektuje životní prostředí a kvalitu života obyvatel. V kontextu Mariupolu se nabízí otázka, zda lze průmyslové areály, jako je Azovstal, transformovat tak, aby přinesly nové funkce a přispěly k revitalizaci města jako místa příjemného pro život.

Závod Azovstal představoval nejen klíčový průmyslový prvek, ale také významnou překážku v urbanistické struktuře města. Celý areál byl obehnan vysokým plotem, který omezoval přístup obyvatel a vytvářel fyzickou i vizuální bariéru. Tato „neprostupná zóna“ zabránila přirozenému propojení jednotlivých částí města a významně narušila jeho urbanistickou kontinuitu.

Azovstal byl po dlouhou dobu nejen dominantou průmyslového Mariupolu, ale také symbolem rigidního přístupu k plánování městských struktur v éře industrializace.

Moderní urbanistické principy však kladou důraz na otevřenost, propojení a multifunkčnost, což v případě tohoto areálu nabízí příležitost pro zásadní transformaci a integraci této lokality do živé městské tkáně.

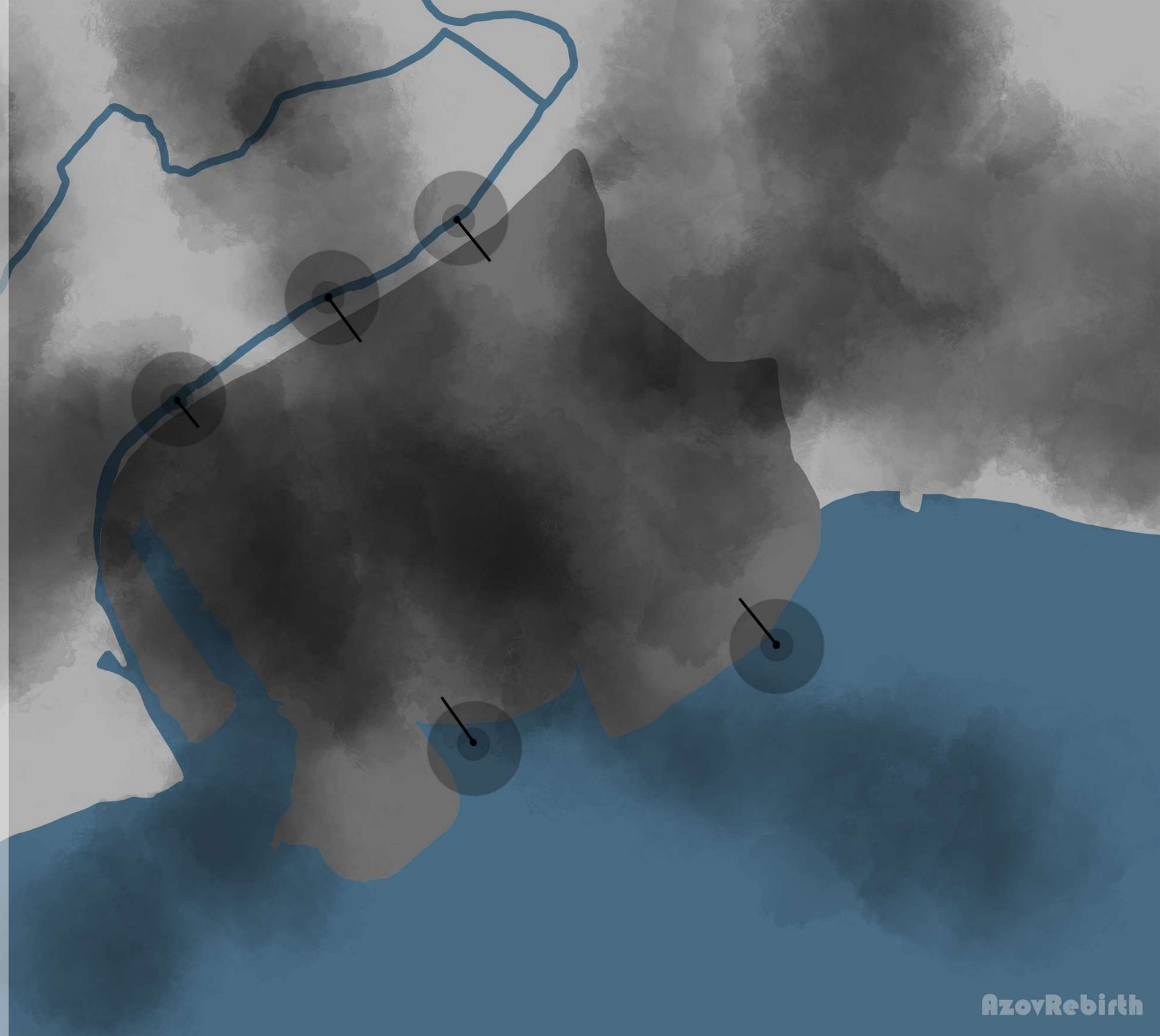

Závod Azovstal představoval pro Mariupol nejen ekonomický přínos, ale také **výraznou ekologickou zátěž**, která negativně ovlivňovala kvalitu života obyvatel města. Po dlouhá léta nebyla dodržována základní ekologická pravidla, což vedlo k **masivnímu znečištění životního prostředí**. Průmyslové odpady ze závodu byly **vypouštěny přímo do řeky Kalymius a Azovského moře**, což mělo devastující dopad na místní ekosystémy.

Dalším zásadním problémem bylo nedostatečné vybavení závodu filtračními systémy. **Emise škodlivých látek do ovzduší** byly nekontrolované a výrazně přispívaly k celkovému znečištění vzduchu v Mariupolu. Přestože v posledních letech došlo ke zlepšení situace, zejména díky snaze o instalaci modernějších filtrů, znečištění zůstávalo stále vysoké a kvalita ovzduší v Mariupolu byla špatná.

Obyvatelé města museli denně čelit důsledkům těchto environmentálních problémů. Pro mnohé z nich, včetně rodin s dětmi, byla kvalita vzduchu klíčovým faktorem ovlivňujícím každodenní život. Vzpomínky na situace, kdy bylo nutné sledovat směr větru, aby bylo možné předvídat, zda znečištěné ovzduší zasáhne levý břeh města, ukazují, jak hluboce tyto problémy zasahovaly do běžného života obyvatel. Vítr z nesprávného směru znamenal kašel, problémy s dýcháním a další příznaky způsobené špatnou kvalitou ovzduší.

Pro budoucí revitalizaci oblasti je nezbytné zaměřit se na **ekologickou obnovu**, která zahrnuje nejen odstranění starých průmyslových odpadů, ale také **obnovu přírodních ekosystémů, zlepšení kvality vody a vzduchu a vytvoření udržitelného modelu rozvoje**, jenž by podporoval zdravé a příjemné prostředí pro život.

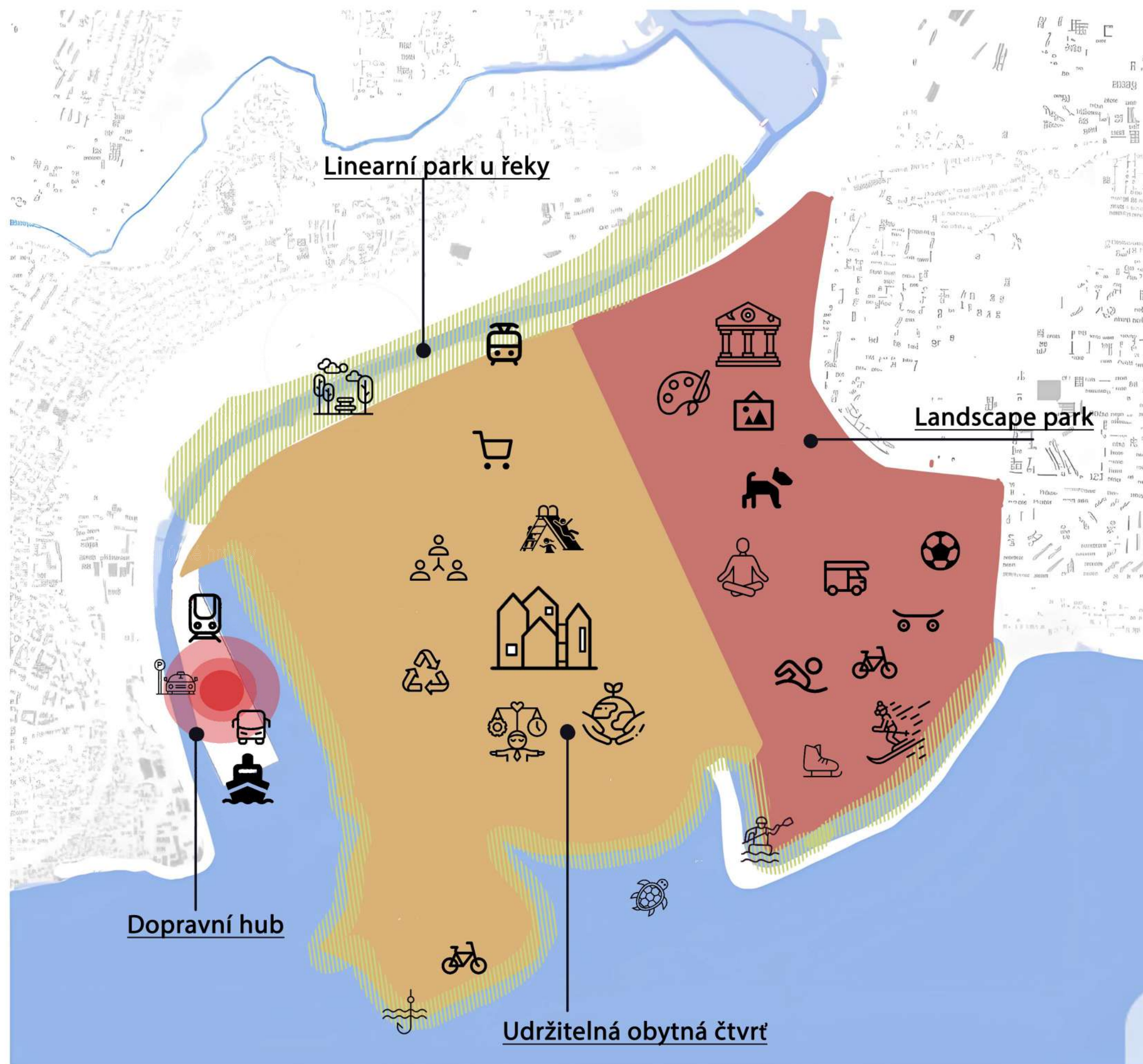

V urbanistické struktuře Mariupolu byla dlouhodobě výrazný dopravní problém způsobený existencí pouze jednoho mostu, který spojoval levý břeh města s jeho centrem. Tato situace vytvářela nejen nepříjemnosti při každodenním pohybu obyvatel, ale i zásadní komplikace v případě zvýšené dopravní zátěže nebo mimořádných událostí.

Jediný most představoval úzké hrdlo v městské infrastruktuře, kde často docházelo k dopravním zácpám, zejména v dopravní špičce. Tento stav omezoval mobilitu obyvatel a bránil efektivnímu propojení městských částí, což negativně ovlivňovalo nejen ekonomiku města, ale i kvalitu života jeho obyvatel. V případě uzavření mostu z jakéhokoli důvodu, například kvůli údržbě nebo havárii, bylo spojení mezi dvěma hlavními částmi města prakticky přerušeno, což odhalovalo zranitelnost dopravní sítě.

Revitalizace území Azovstalu: nová kapitola městského rozvoje Mariupolu

Koncept projektu revitalizace území bývalého průmyslového areálu Azovstal přináší komplexní řešení, které propojuje **environmentální, historické, sociální a ekonomické** aspekty udržitelného rozvoje.

Na části území je navrženo vytvoření unikátního **landscape parku** s širokým spektrem funkcí a aktivit. Významná část tohoto parku zůstane zachována ve svém současném stavu jako autentický památník průmyslové historie, sloužící jako místo vzpomínky na minulost města a jeho obyvatel a bude doplněn řadou funkcí. Zachované části bývalého závodu Azovstal budou citlivě integrovány do nové podoby areálu a podpoří **identitu místa**. Park nabídne i další funkce – sportovní a rekreační zařízení, kulturní prostory, galerie, výstavní sály a památníky, memorialy, camping, místa pamětí a reflexii, hiking stezky, cyklo tracky. V zimním období by mohl být využit pro provozování lyžařského střediska, což by přilákalo obyvatele i návštěvníky z okolí.

Druhá část území bude transformována na **moderní obytnou čtvrť**, která splňuje požadavky na udržitelnost a kvalitní městské prostředí. Rezidenční zóna nabídne dostupné bydlení, komunitní prostory, školská zařízení a další veřejnou infrastrukturu. Důraz je kladen na mikromobilitu a propojení s okolím pomocí cyklostezek, pěších zón a dostupné hromadné dopravy.

Projekt rovněž zahrnuje **revitalizaci břehů řeky Kalmius**. Tyto oblasti budou proměněny v příjemné veřejné prostory s promenádami, rekreačními zónami a upravenými plážemi, čímž se otevře přístup k vodě pro obyvatele i návštěvníky. Řeka se stane integrální součástí městského života.

Koncept revitalizace území Azovstal. Hlavní aspekty návrhu.

Propojení přes řeku Kalmius

Koncept projektu předpokládá vytvoření pěších a cyklistických tangenciálních spojení přes řeku Kalmius, která usnadní pohyb chodců a cyklistů mezi jednotlivými částmi města. Tato nová propojení zlepší dostupnost území na obou březích řeky, podpoří ekologickou mobilitu a přispějí k integraci městské struktury. Výsledkem bude lepší propojení klíčových městských lokalit a zvýšení kvality veřejného prostoru.

Vytvoření nových lokálních center jako magnetů aktivity

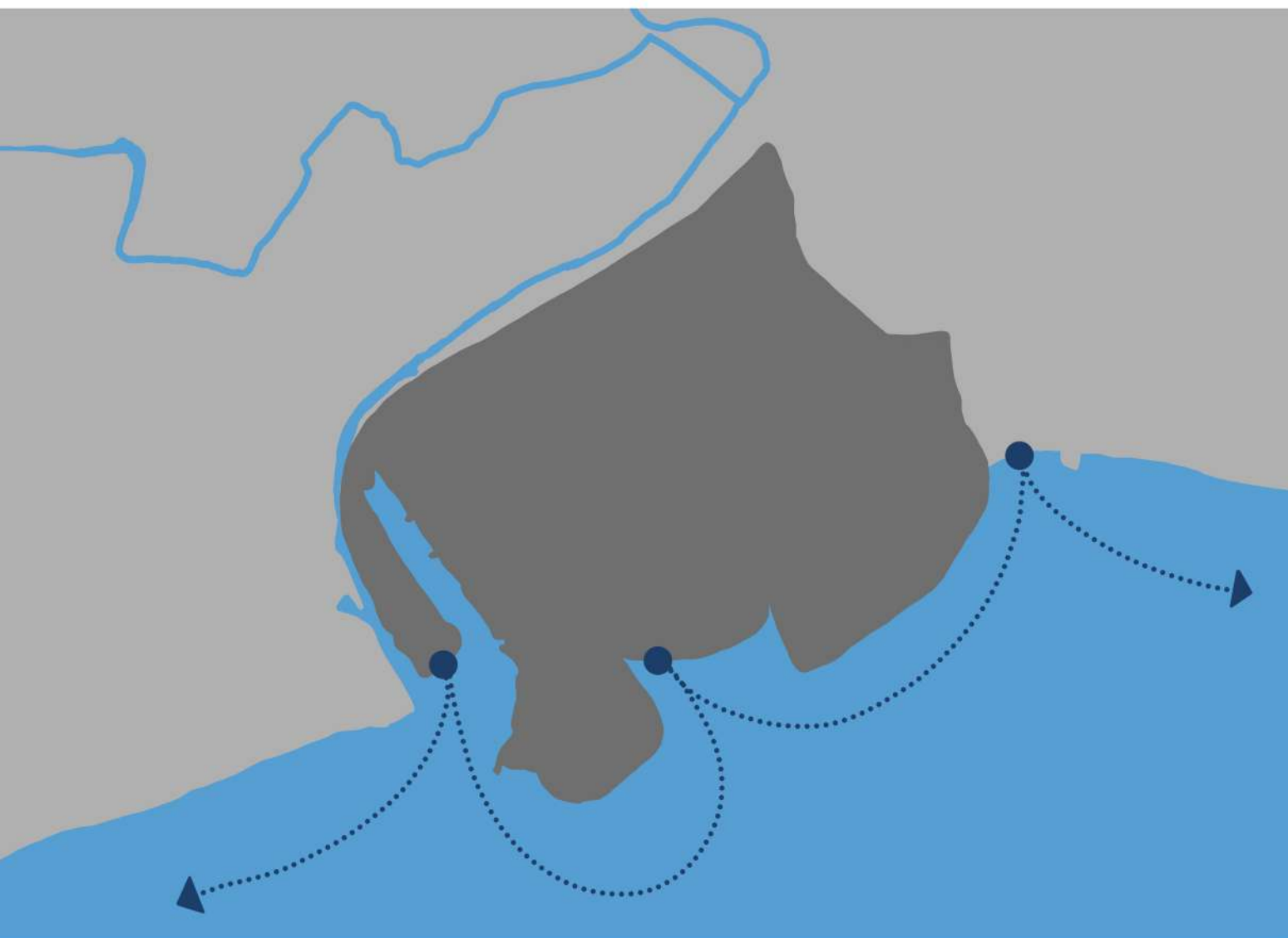
Koncept projektu zahrnuje vznik nových lokálních center, která budou sloužit jako magnety městské aktivity. Tato centra přitáhnou obyvatele i návštěvníky a nabídnou prostor pro živé ulice plné obchodů, kaváren, restaurací, kulturních akcí a dalších forem společenského života.

Taková živá a aktivní místa přispívají k ekonomickému rozvoji města tím, že podporují místní podnikání a vytvářejí pracovní příležitosti. Současně zvyšují atraktivitu městského prostředí a kvalitu života obyvatel díky snadné dostupnosti služeb, rekreačních a komunitních prostor.

Nová centra budou logicky propojena s dalšími částmi města a zapojena do jeho dopravní a urbanistické struktury, což zajistí jejich snadnou dostupnost a přirozenou integraci do městského organismu.

Koncept revitalizace území Azovstal. Hlavní aspekty návrhu.

Vodní doprava jako součást městské mobility

Koncept projektu zahrnuje zavedení vodní dopravy na Azovském moři, která propojí klíčové části města a nabídne obyvatelům i návštěvníkům rychlou a pohodlnou přepravu. Plán počítá s vybudováním několika přístavišť a tras, které zlepší dostupnost jak centrálních, tak pobřežních oblastí.

Vodní doprava má potenciál šetřit čas a zmírnit zatížení pozemní dopravy. Díky moderním technologiím, například elektrickým nebo nízkoemisním pohonům, může být také šetrnější k životnímu prostředí. Tento typ dopravy navíc přispěje k rozvoji rekreačního a turistického potenciálu města, propojením pláží, promenád a dalších klíčových lokalit.

Řešení dopravní dostupnosti mezi centrem a levým břehem

Koncept projektu se zaměřuje na řešení problému dopravní dostupnosti mezi centrální částí města a levým břehem. Území bývalého závodu Azovstal se promění v přístupnou a průjezdnou zónu, která odstraní dosavadní bariéru v městské struktuře.

Nové dopravní propojení propojí tyto dvě klíčové oblasti a zlepší mobilitu obyvatel i dopravu ve městě. Tato změna nejen usnadní pohyb mezi centrem a levým břehem, ale také přispěje k integraci území Azovstalu do života města.

Koncept revitalizace území Azovstal. Hlavní aspekty návrhu.

Návrat přístupu k moři

Koncept projektu předpokládá vrátit obyvatelům přístup k moři, propojit nově vytvořené promenády a veřejné pláže s již existujícími nábřežími v centru a na levém břehu. Tím se odstraní dlouhodobá bariéra mezi jednotlivými částmi pobřeží, čímž vznikne ucelená pobřežní zóna. Tento prostor bude sloužit nejen k rekreaci, ale také jako důležitý prvek městské identity, který obnoví vztah obyvatel k moři a podpoří trvale udržitelný rozvoj města.

Rekreační využití břehů řeky Kalmius

Koncept projektu přináší obyvatelům města přístup k břehům řeky Kalmius, které budou nově využívány pro rekreační účely. Tyto prostory se promění z nevyužívaných a zanedbaných míst na aktivní součást městského života. Břehy řeky nabídnou parky, pěší promenády, cyklostezky a další infrastrukturu podporující volnočasové aktivity a setkávání. Tím se odemkne jejich rekreační potenciál a vytvoří se atraktivní prostředí pro obyvatele i návštěvníky města.

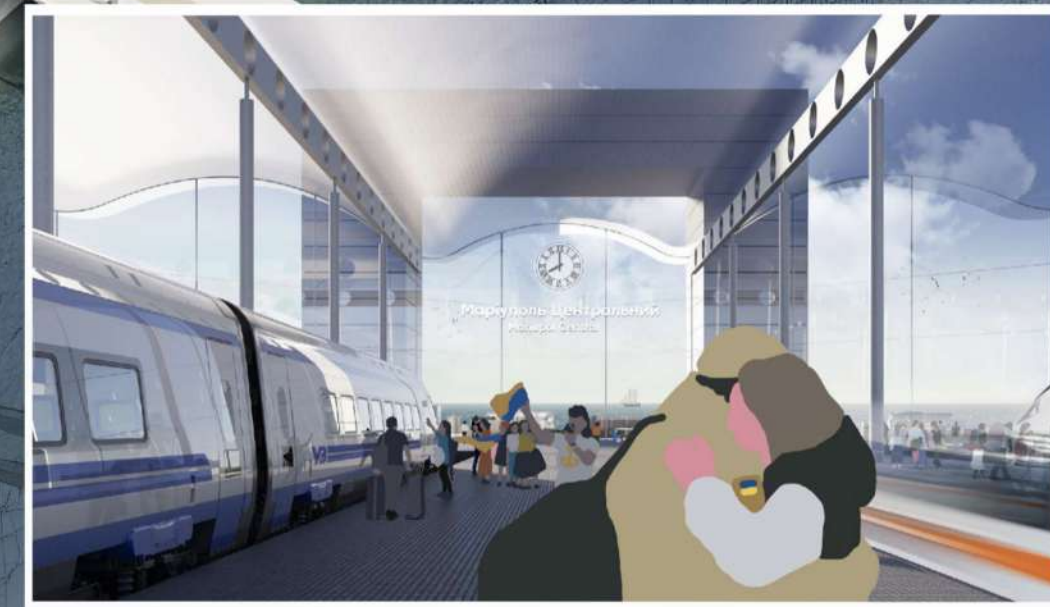
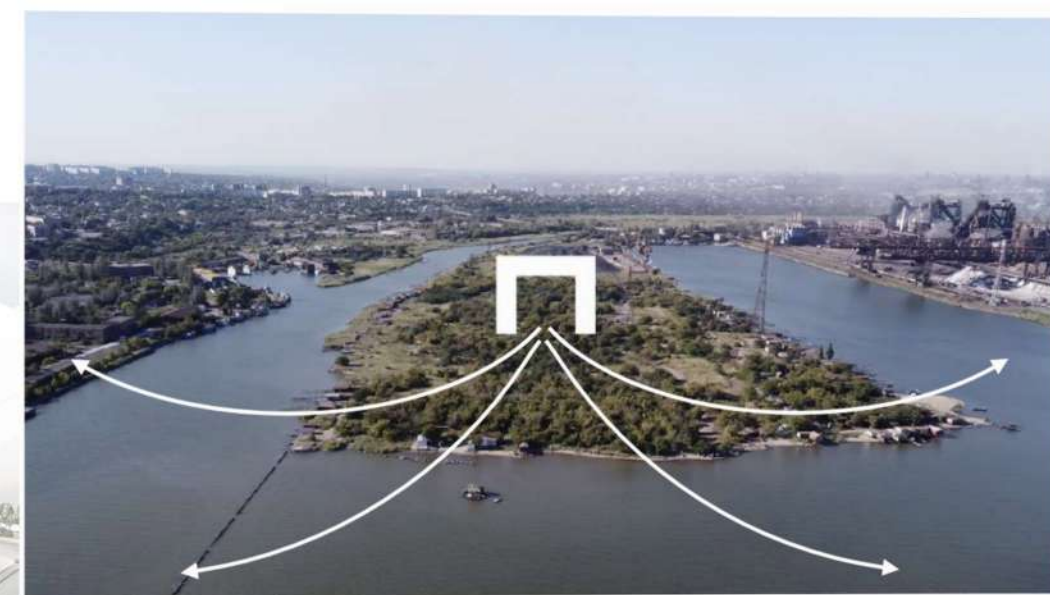
Dopravní hub

Můj koncept revitalizace území Azovstalu vychází z návrhu ukrajinského architekta **Serhie Rodionova a jeho týmu**, který na ostrově na řece Kalmius předpokládá vznik strategického dopravního uzlu. Tento dopravní hub bude hrát klíčovou roli ve zlepšení propojení mezi centrem města, levobřežní částí a územím Azovstalu.

Dopravní uzel bude zahrnovat železniční stanici, moderní autobusové nádraží a infrastrukturu pro vodní dopravu na Azovském moři, čímž umožní snadnou přepravu osob i zboží. Součástí uzlu budou také mosty propojující oba břehy řeky Kalmius, park-and-ride parkoviště a další periferní místa pro sdílenou dopravu, elektromobily a cyklisty. Cyklostezky a pěší zóny budou přirozeně integrovány do okolní infrastruktury a zajistí pohodlné propojení s dalšími částmi města.

Důležitým aspektem je také udržitelný rozvoj – uzel bude vybaven dobíjecími stanicemi pro elektromobily, zónami pro mikromobilitu a moderními parkovacími řešeními. Vodní doprava navíc představuje ekologickou a efektivní alternativu pro propojení jednotlivých částí města a okolních oblastí.

Kromě dopravní funkce bude tento hub nabízet kvalitní veřejné prostory, rekreační zóny a moderní služby, které z něj učiní nejen praktické, ale i atraktivní místo pro obyvatele i návštěvníky města.

Koncepční shéma dopravy

Historicky byl Mariupol městem orientovaným na automobilovou dopravu, což bylo v souladu s modernistickými ideály minulého století. Tyto principy však vedly k urbanistickým problémům, jako je zábor veřejného prostoru pro parkování, vysoké emise a neefektivní využívání městské infrastruktury. Nová dopravní strategie města usiluje o změnu tohoto přístupu, s důrazem na udržitelnost, zdraví obyvatel a kvalitu veřejného prostoru.

LEGENDA

- Dopravní hub
- Železnice
- Tramvaj
- Hlavní pěší osy území
- Cyklotrasy
- Zastávka vodní městské dopravy
- Trasa vodní městské dopravy
- Profil silnice typ A
- Profil silnice typ B
- Profil silnice typ C
- Profil silnice typ D
- Pěší trasy Landscape-parku
- Hiking trasy

Nový model dopravy:

Integrace mikromobility a veřejné dopravy:

- Mikromobilita, zahrnující kola, elektrokola a skútry, je nedílnou součástí udržitelných měst. Klíčová je integrace těchto prostředků s MHD, zavedení přestupních uzlů vybavených parkovišti pro kola, zavedení systému půjčení kol ve městě.
- Rozvoj veřejné dopravy jako páteře městské mobility, která umožní snadný a udržitelný pohyb po městě.

Priorita pěší a cyklistické dopravy:

- Rozšíření pěších zón a budování bezpečných cyklostezek, které spojují hlavní městské čtvrti.
- Zavedení zklidněných zón s rychlostním limitem 30 a 40 km/h, což přispívá k bezpečnějšímu prostředí pro všechny účastníky provozu.
- Zelené vlny pro cyklisty a rozvoj kvalitní infrastruktury, krytá parkoviště pro kola, nabíjecí stanice pro elektrokola nebo odpočinková místa podél hlavních tras.

Ekologizace dopravy a veřejného prostoru:

- Budování zelené infrastruktury podél hlavních tras, stromořadí nebo vegetačních pásů, které zlepšují mikroklima a zvyšují atraktivitu prostoru.
- Revitalizace veřejných prostranství, která slouží komunitám, a jejich propojení s dopravní infrastrukturou.

Směr Centrum města

Směr Centrum města

Směr nabřeží Přímořská čtvrt'

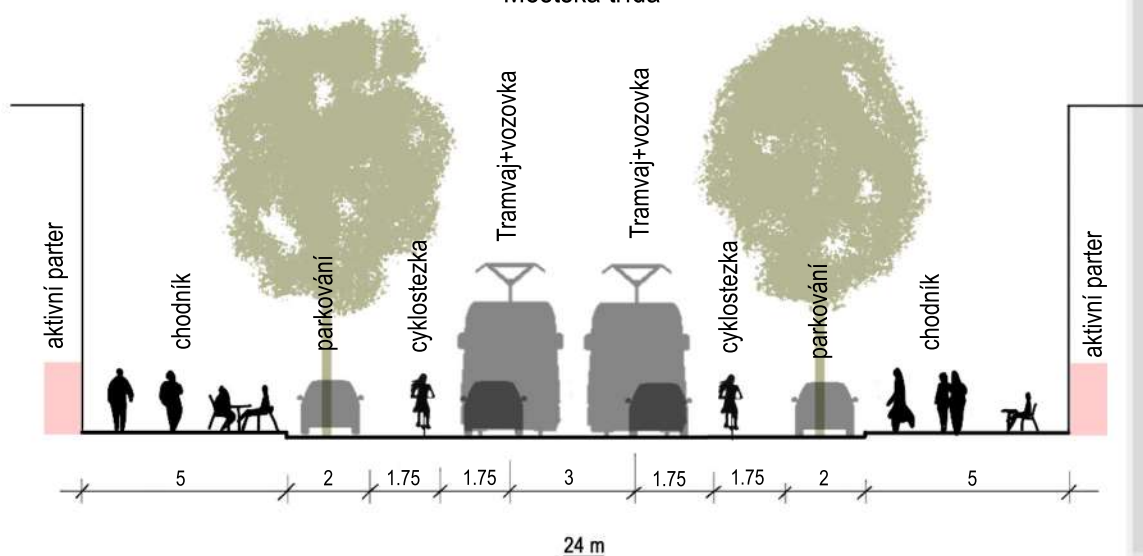
Směr Lebobřežní čtvrt'

Směr Lebobřežní čtvrt'

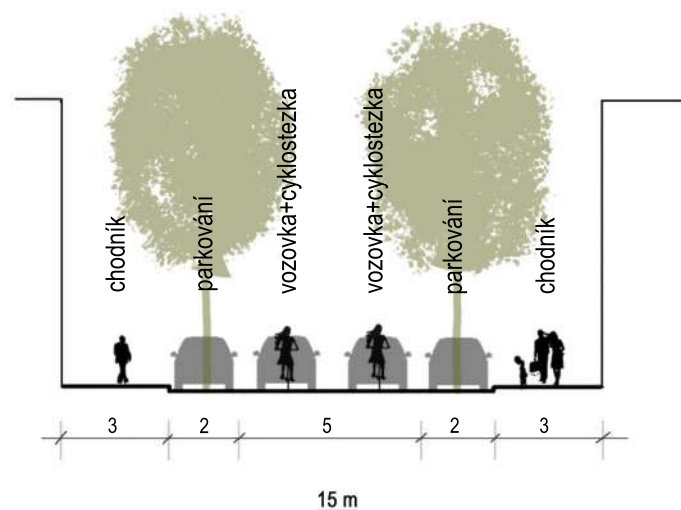
Směr Lebobřežní nabřeží

Uliční profily v území

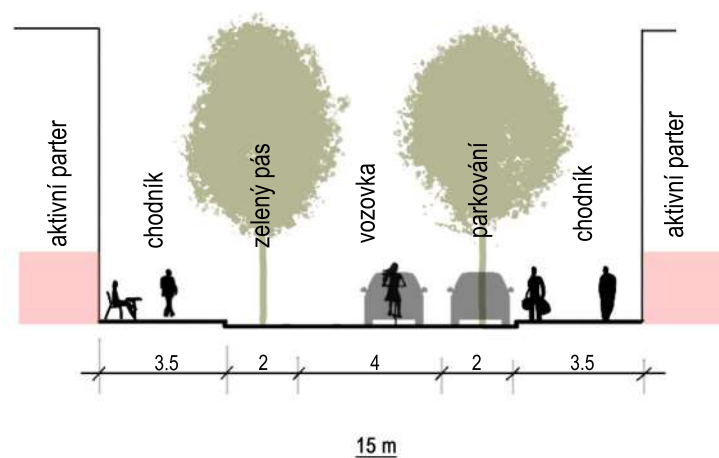
Profil silnice typ B
Městská třída

Profil silnice typ C
obslužná obousměrná komunikace

Profil silnice typ D

Navrhovaná ulice o šířce 24 metrů bude hlavním bulvárem nové čtvrti, který kombinuje tramvajovou dopravu, automobilový provoz, cyklostezky, široké chodníky a kvalitní městskou zeleň. Tramvajová trať bude sdílena s pruhy pro automobilovou dopravu, což zlepší dopravní plynulost a efektivně využije dostupný prostor.

Po obou stranách ulice budou vedeny oddělené cyklostezky v obou směrech, zatímco podél chodníků vzniknou parkovací místa doplněná o výsadbu vzrostlých stromů a keřů, které zajistí příjemné prostředí a podporu městské zeleně.

Široké chodníky nabídnou prostor pro letní terasy, lavičky a drobný mobiliář, což podpoří aktivní život v ulici. Kombinace různých forem dopravy, kvalitní infrastruktury a zeleně vytvoří živý a atraktivní městský bulvár.

Rýchlost 50 km/hod

Navrhovaná ulice o šířce 15 metrů bude sloužit jako obousměrná komunikace se sdíleným prostorem, kde budou jízdní pruhy pro auta a cyklisty integrovány do jedné společné zóny.

Po obou stranách ulice budou parkovací místa, která budou střídavě doplněna o zeleň, aby se podpořilo příjemné prostředí a zlepšila mikroklima. Chodníky o šířce 3 metry se budou v určitých úsecích rozšiřovat nebo zužovat v závislosti na potřebách veřejného prostoru, čímž vzniknou zóny pro odpočinek, lokální náměstí nebo terasy.

Rýchlost 40 km/hod

Navrhovaná ulice o šířce 15 metrů bude řešena jako jednosměrná komunikace s jízdním pruhem o šířce 4 metry, který zajistí bezpečný a pohodlný průjezd jak automobilům, tak cyklistům. Parkování bude organizováno střídavě – v některých úsecích na obou stranách, v jiných úsecích na jedné straně, a poté na druhé, což přirozeně zpomalí dopravu a zvýší bezpečnost díky nutnosti upravovat trajektorii jízdy.

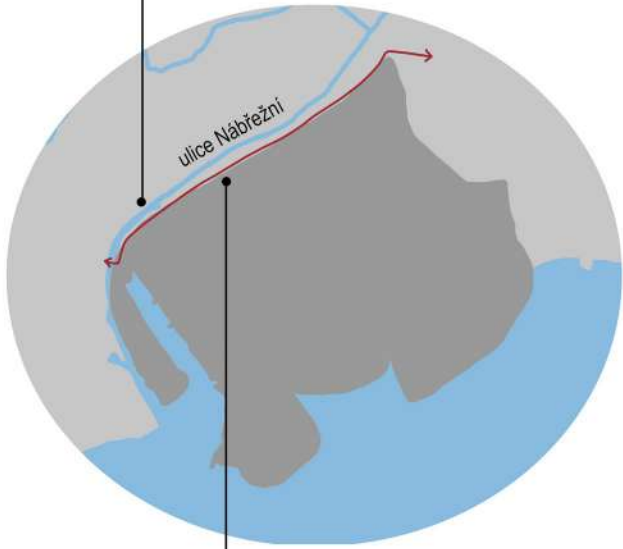
Chodníky o šířce 3,5 metru nabídnou dostatečný prostor nejen pro pohodlný pohyb pěších, ale i pro umístění letních teras restaurace nebo jiných prvků aktivního parteru.

Rýchlost 30 km/hod

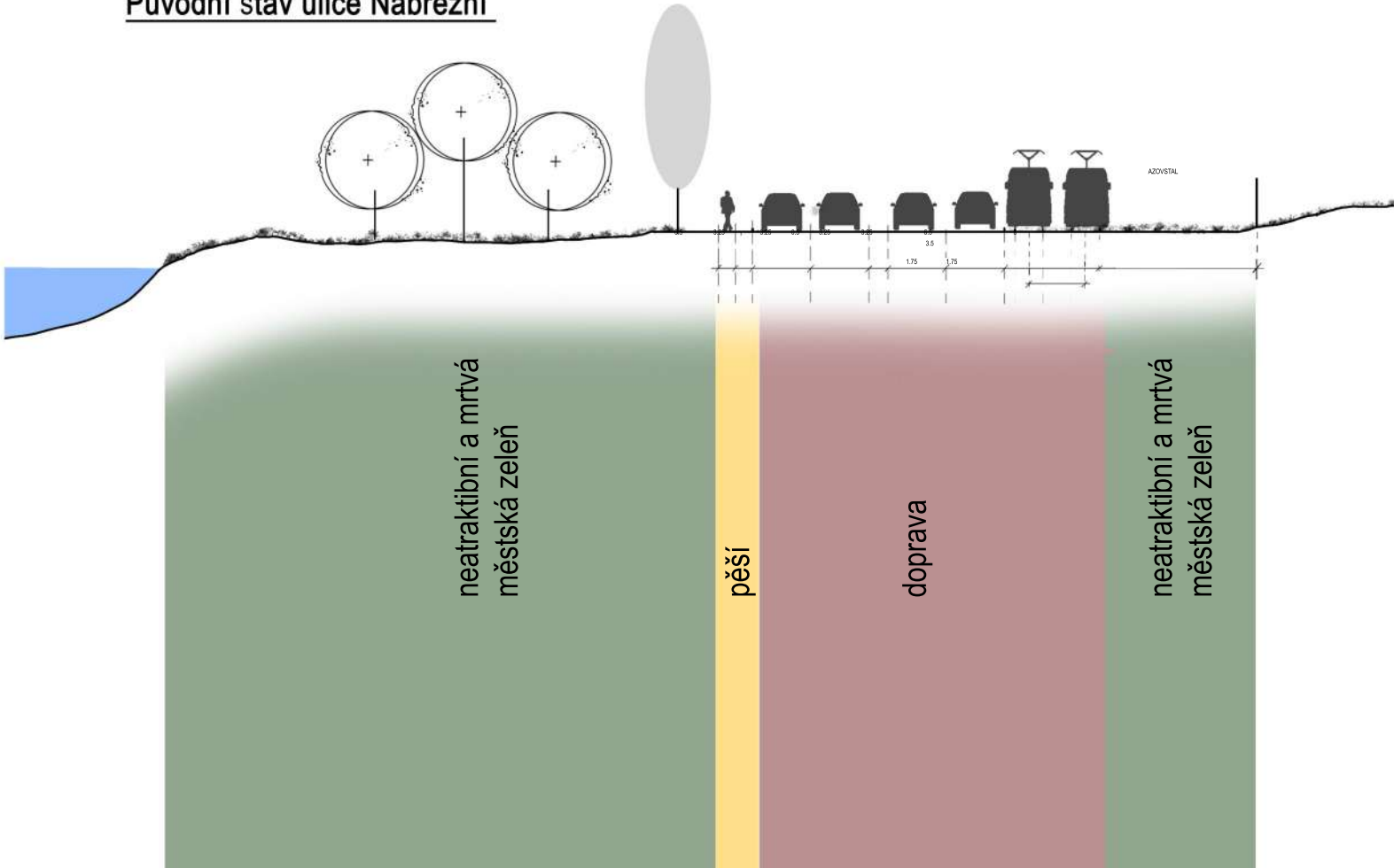
Rekreační potenciál ulice Nábřežní v Mariupolu a její revitalizace

Ulice Nábřežní v Mariupolu má značný rekreační potenciál, který však zůstává nevyužitý kvůli současnému urbanistickému a dopravnímu uspořádání. Většina její plochy je věnována dopravě – široké jízdní pruhy umožňují automobilům vyvíjet vysokou rychlost, což zvyšuje nebezpečnost pro chodce i cyklisty. Zbývající prostor tvoří zanedbané zelené plochy s divokou vegetací, které nepůsobí esteticky ani funkčně a nenabízejí vhodné podmínky pro trávení volného času. Pro chodce zde existuje pouze úzká, neformálně vyšlapaná cesta, která rozhodně neodpovídá standardům kvalitního veřejného prostoru.

Z hlediska dopravní funkce slouží Nábřežní ulice především jako tranzitní koridor pro přepravu lidí mezi centrem města a levým břehem. Situaci dále komplikuje umístění průmyslového závodu Azovstal na jedné straně ulice, jehož vysoký plot působí jako bariéra, a mrtvé, nepřístupné pobřeží řeky na straně druhé. Tato situace znemožňuje propojení městských funkcí a brání využití prostoru jako živého veřejného místa.

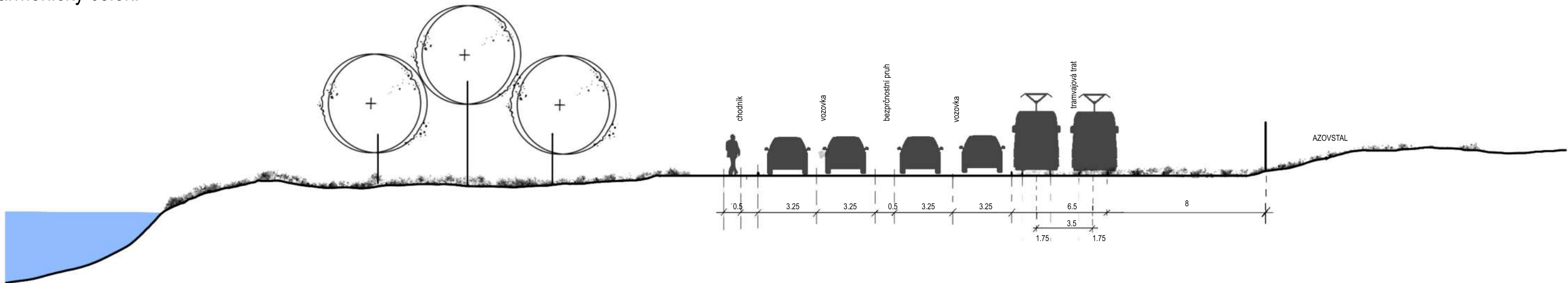

Puvodní stav ulice Nábřežní

Rekreační potenciál ulice Nábřežní v Mariupolu a její revitalizace

Navrhovaná revitalizace ulice Nábřežní má za cíl proměnit tuto zónu v aktivní turistickou a rekreační oblast. Hlavním principem návrhu je vytvoření atraktivního městského bulváru, který propojí obytné, rekreační a dopravní funkce v jeden harmonický celek:

Původní stav ulice Nábřežní

Kultivace břehů řeky:

Pobřeží bude přetvořeno na veřejně přístupný městský park s prostorem pro sport, relaxaci a volnočasové aktivity. Zeleň bude revitalizována a systematicky doplněna o stromy, květinové záhony a mobiliář pro

Úprava dopravní infrastruktury:

Počet jízdních pruhů pro automobilovou dopravu bude redukován, aby se snížila rychlost vozidel. Přidají se cyklopruhy, které zajistí bezpečný a pohodlný pohyb cyklistů. Šířka chodníků bude rozšířena, čímž vznikne dostatečný prostor pro chodce, který podpoří aktivní městský život.

Propojení funkcí:

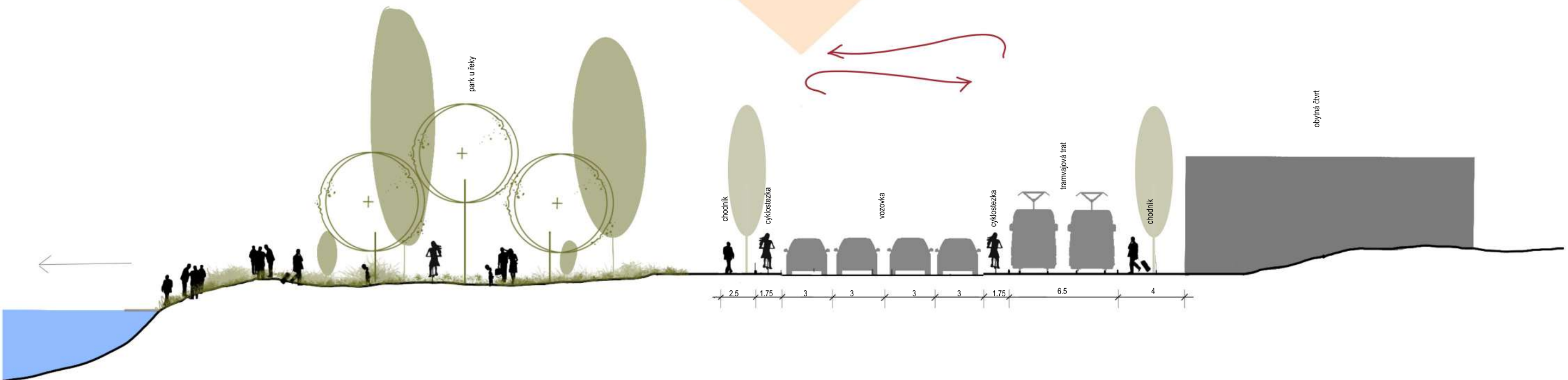
Z jedné strany ulice bude navržen moderní obytný blok s obchody a službami v přízemí, z druhé strany vznikne městský park u řeky. Toto propojení bude zajištěno přehlednou a bezbariérovou sítí pěších tras a cyklostezek, které umožní plynulý pohyb napříč celým prostorem.

Integrace veřejného prostoru:

Koleje a další technické prvky nebudou nadále vyčnívat z terénu, což vytvoří jednotnou a vizuálně přívětivou úroveň pro všechny uživatele. Parková zeleň a vybavení přirozeně spojí obě strany ulice, což posílí pocit kontinuity a propojení v urbanistické struktuře města.

Nová propojení přes řeku:

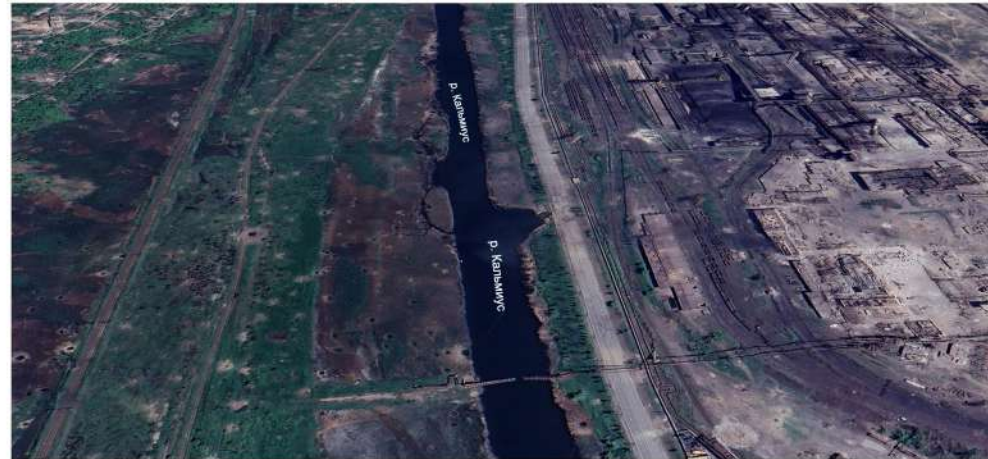
Projekt počítá s vytvořením tangenciálních spojníc přes řeku, které výrazně zlepší konektivitu mezi jednotlivými částmi města. Budou zahrnovat jak pěší, tak cyklistické mosty, čímž se posílí dostupnost rekreačních a obytných oblastí na obou březích řeky. Tato spojení zkrátí cestovní časy, usnadní pohyb mezi čtvrtěmi a zvýší atraktivitu celé oblasti.

Navrhovaný stav ulice Nábřežní

Stavající stav

Ekologická řešení: Integrovat dešťové zahrady, retenční nádrže a prvky podporující přirozený pohyb vody.

Biodiverzita: Vysadit původní druhy stromů a keřů, které poskytují přirozené prostředí pro ptáky, hmyz a další živočichy.

Relaxace a kultura: Vytvořit klidné zóny pro odpočinek, čtecí koutky a místa pro konání kulturních akcí

Občanská vybavenost: Park by měl být vybaven všemi základními prvky veřejné infrastruktury, jako jsou veřejné toalety, umývárny, kabiny pro převlékání a sprchy, aby bylo zajištěno pohodlí návštěvníků. Dobře rozmístěné food courty nebo malé kavárny či kiosky zajistí občerstvení pro návštěvníky. Důležité je, aby tyto objekty esteticky zapadaly do charakteru parku a používaly udržitelné materiály.

Funkční zázemí: Pro zpríjemnění pobytu v parku je důležité zahrnout místa k posezení, pítka s pitnou vodou, přístřešky proti dešti a dostatečné množství odpadkových košů s možností třídění odpadu.

Skupiny mobility: Zohlednit pěší, cyklisty, běžce a osoby s omezenou pohyblivostí. Zajistit bezbariérový přístup ke všem klíčovým částem parku.

Povrchy: Kombinovat různé povrchy – šterkové cesty pro pěší, hladký asfalt pro cyklisty a běžce, trávniky pro relaxaci.

Sport a aktivita: Navrhnout sportoviště, běžecké trasy a workoutové zóny, které podpoří zdravý životní styl.

Digitální služby: Zvážit zavedení Wi-Fi zón, informačních tabulí a aplikací pro snadnou orientaci v parku a naplánování aktivit.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Lineární park u řeky

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Landscape park

Konceptní shemá areálu.

Navrhovaný krajinný park na území bývalého závodu Azovstal představuje unikátní prostor, který propojuje historii tohoto místa s aktuálními potřebami moderní společnosti. Cílem projektu je vytvořit multifunkční areál, jenž nabídne široké spektrum aktivit, zároveň však zachová a zdůrazní kulturní a historickou identitu oblasti.

Funkce parku:

Park bude rozdělen na několik tematických zón, které budou plnit různé funkce.

Hlavními prvky budou:

Muzeum historie Azovstali, kde budou představeny dějiny závodu, jeho role ve vývoji regionu a obrana během válečného konfliktu.

Kempingová zóna a přírodní domky, které nabídnou možnosti pro rekreační pobyty v přírodě.

Rehabilitační centrum pro duševní zdraví s meditačními zónami a relaxačními prostory.

Lyžařské a pěší trasy, stejně jako cyklostezky, umožňující aktivní odpočinek v přírodě.

Multifunkční hala vhodná pro módní přehlídky, výstavy a společenské akce.

Sportovní infrastruktura, včetně stadionu Azovstal, skateparků a hřišť.

Centrum pro výcvik psů a další specializované služby.

Pamětní místa, jako je Memorial Padlým Bojovníkům a memorial „Tank“, která připomene odvahu a oběti při obraně závodu.

Rekreační základna, zahrnující hotel, restaurace a prostory pro rodinné i firemní aktivity.

Projekt si klade za cíl zachovat původní reliéf území, obnovit biotopy a ekosystémy, které byly poškozeny průmyslovou činností. Klíčovým prvkem budou vodní prvky, které doplní krajinu, vytvoří příjemné mikroklima a přispějí k ekologické rovnováze. Některé části původního závodu budou renovovány a doplněny o nové funkce. Pro stavební práce budou využity kromě jiných taky recyklované materiály z Azovstali, předtím budou provedené a ocel vyrobená na závodě Iljič.

Park má potenciál stát se mezinárodně uznávaným místem, které kombinuje kulturní dědictví s moderní vizí. Nabídne nejen prostor pro rekreaci a sport, ale také důležité symbolické a společenské hodnoty, čímž přispěje k ekonomickému i turistickému rozvoji města Mariupol.

Tento projekt je příkladem, jak lze prostřednictvím citlivého přístupu ke krajině a inovativního plánování vytvořit prostor, který ctí minulost, ale zároveň směřuje k udržitelné budoucnosti.

Ekonomický rozvoj

Nové funkce, jako jsou kulturní aktivity a cestovní ruch, přilákají investice a zvýší atraktivitu lokality

Obnova identity

Park propojí minulost s budoucností, čímž posílí lokální identitu a připomene význam průmyslové historie.

Sociální a kulturní přínos

Vytvoření veřejných prostorů pro všechny věkové a sociální skupiny podpoří soudržnost komunity.

Ekologická hodnota

Zelené plochy a přirozené krajinné prvky zlepšují mikroklima oblasti a nabídnou útočiště pro faunu i flóru.

Světová zkušenost

Ve světě existuje mnoho inspirativních příkladů úspěšné renovace bývalých průmyslových areálů, které se proměnily v živá centra městského života. Tyto projekty dokazují, že je možné respektovat historickou hodnotu původních objektů a současně vytvořit atraktivní prostory, které se stávají magnetem pro různé aktivity.

V takových místech se pravidelně konají kulturní a společenské akce, výstavy, koncerty nebo trhy. Lidé zde tráví volný čas, objevují nové možnosti, navazují kontakty a propojují se s historií daného místa. Přítomnost původních prvků, jako jsou industriální konstrukce nebo fasády, posiluje autenticitu prostoru a přináší návštěvníkům jedinečný zážitek.

Zároveň je důležité tyto lokality funkčně zapojit do současné městské infrastruktury. Nově vytvořené prostory mohou sloužit jako galerie, kreativní dílny, coworkingová centra nebo veřejné parky, které podporují místní komunitu. Tento přístup přináší městům nejen nový život, ale také udržitelný rozvoj, který kombinuje respekt k historii s vizí budoucnosti.

Transformace průmyslových areálů není jen obnovou budov, ale také nástrojem, jak proměnit osudy lidí, kteří tato místa navštěvují, a dát městům nové příležitosti k rozvoji a propojení minulosti se současností.

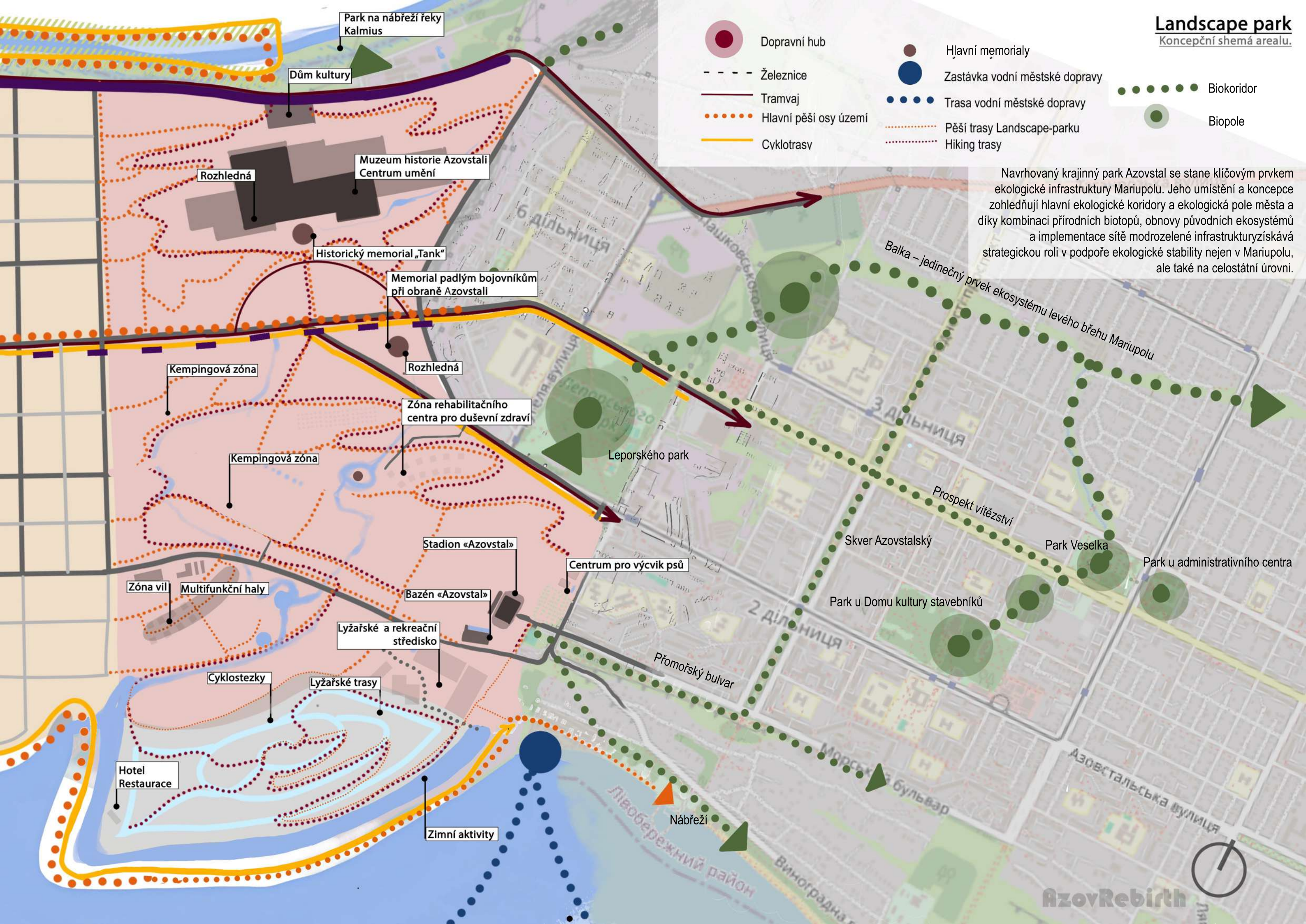

Landscape park

Koncepční shemá areálu.

- Dopravní hub
- Železnice
- Tramvaj
- Hlavní pěší osy území
- Cyklotrasv
- Hlavní memoriály
- Zastávka vodní městské dopravy
- Trasa vodní městské dopravy
- Pěší trasy Landscape-parku
- Hiking trasy
- Biokoridor
- Biopole

Navrhovaný krajinný park Azovstal se stane klíčovým prvkem ekologické infrastruktury Mariupolu. Jeho umístění a koncepce zohledňují hlavní ekologické koridory a ekologická pole města a díky kombinaci přírodních biotopů, obnovy původních ekosystémů a implementace sítě modrozelené infrastruktury získává strategickou roli v podpoře ekologické stability nejen v Mariupolu, ale také na celostátní úrovni.

Landscape park
Urbanistická vize areálu

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Vizualizace vytvořené pomocí AI

Landscape park Urbanistická vize areálu

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

IDENTITA

Krajinný park Azovstal by měl zachovat svou **jedinečnou identitu**, která je neodmyslitelně spjata s jeho **industriální minulostí**. Historie tohoto místa a jeho význam pro město Mariupol vyžadují citlivý přístup k návrhu nových funkcí a prostorů, které by tuto minulost nejen respektovaly, ale také ji aktivně

Integrace nových budov do stávajících konstrukcí:

Jedním z klíčových principů návrhu je využití a renovace stávajících průmyslových konstrukcí. Nové budovy mohou být citlivě zakomponovány do stávajících rámců, což umožní zachovat autentičnost místa a jeho charakteristickou estetiku. Tyto prostory mohou sloužit jako galerie, multifunkční haly, komunitní centra či jiná zařízení, která reflektují potřeby moderního města.

Při výstavbě nových objektů je žádoucí využít **ocel a další materiály vyrobené v místních hutích** nebo **recyklované ze zbytků původních konstrukcí Azovstalu**. Tento přístup nejen podporuje udržitelnost, ale také posiluje vizuální kontinuitu.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Architektonické řešení by mělo odkazovat na průmyslovou historii místa prostřednictvím využití typických prvků, jako jsou viditelné ocelové konstrukce, surové materiály nebo industriální detaily v krajinářském designu. Tyto prvky budou sloužit jako připomínka historie Azovstalu a posílí identitu parku jako symbolu proměny a obnovy.

Tento přístup umožní vytvořit prostor, který bude plně odpovídat moderním potřebám společnosti, ale zároveň bude autenticky odrážet minulost města Mariupol a jeho industriální kořeny. Zachování této identity je klíčem k tomu, aby se park Azovstal stal nejen místem odpočinku, ale také nositelem kulturní a historické hodnoty na národní i mezinárodní úrovni.

IDENTITA

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy.

Vizuálizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

IDENTITA

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Psychologický aspekt obnovy poválečných měst: význam míst paměti a reflexe

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Obnova měst po válečných konfliktech není pouze technickým procesem zaměřeným na rekonstrukci zničené infrastruktury a budov. Jedná se také o hluboký psychologický a společenský proces, který musí brát v úvahu kolektivní paměť, identitu a potřebu uzdravování obyvatelstva. V tomto kontextu hrají klíčovou roli místa paměti a reflexe.

Navrhování míst paměti v poválečných městech vyžaduje interdisciplinární přístup. Architekti, urbanisté, historici, psychologové a zástupci místní komunity by měli spolupracovat na vytvoření prostorů, které jsou autentické, smysluplné a účinně přispívají k procesu uzdravení a znovuvytváření identity města.

Památníky mohou mít různé podoby, od tradičních monumentů po inovativní koncepty integrované do veřejných prostor. Jedním z moderních přístupů je právě spojení vzpomínkových míst s každodenními aktivitami, čímž se zvyšuje jejich dostupnost a význam pro obyvatele.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Unikátní koncept Centra duševního zdraví

Navrhovaný projekt představuje koncept Centra duševního zdraví, které se zaměřuje na poskytování pomoci při psychologické obnově a podpoře duševní pohody. Tento prostor bude místem, kde mohou lidé najít útočiště pro zpracování stresu, traumat a hledání vnitřního klidu. Centrum nabídne širokou škálu aktivit, jako jsou různé terapeutické praktiky, jóga, meditace a relaxační techniky, které budou přizpůsobeny potřebám jednotlivců i skupin.

Součástí konceptu jsou také speciální ubytovací jednotky – malé soukromé buňky zasazené do přírodního prostředí lesů. Zájemci si budou moci pronajmout tyto buňky na krátkodobé pobyty.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Rozšíření možností ubytování v rámci parku

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Součástí návrhu parku je také vytvoření moderního zázemí pro kempování, které reaguje na rostoucí popularitu tohoto typu rekreace. Na území parku budou vyhrazeny speciální oblasti pro kempování s možností pronájmu míst pro stany nebo parkování obytných vozů. Tato kempingová zóna nabídne návštěvníkům možnost krátkodobého pobytu v přírodě s veškerým potřebným komfortem.

Kempingová zóna je ideálním doplňkem Centra duševního zdraví a dalších aktivit parku, protože nabízí flexibilní a cenově dostupnou možnost ubytování pro jednotlivce i rodiny. Tato forma propojení rekreačních a terapeutických aktivit s pobytem v přírodě podporuje celkovou regeneraci a pohodu návštěvníků.

Turistické trasy a tramvaje v krajinářském parku

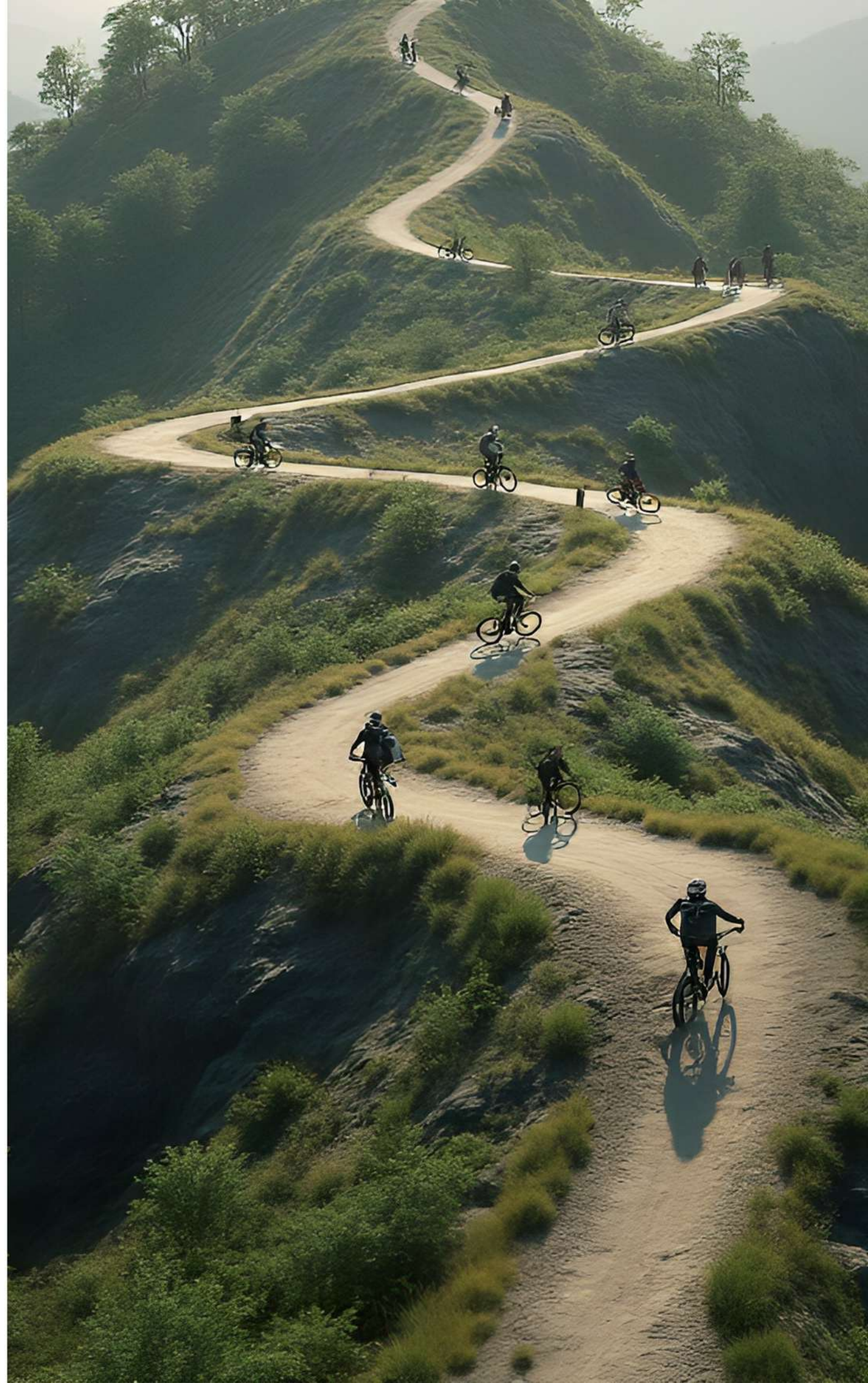
V rámci návrhu krajinářského parku budou vytvořeny pečlivě navržené turistické pěší trasy, které budou vedeny tak, aby respektovaly místní ekosystémy a nabídly zajímavé výhledy i odpočinková místa.

Součástí projektu tramvajové dráhy, přizpůsobené pro komentované prohlídky. Tyto tramvajové linky budou sloužit nejen jako způsob přepravy, ale také jako prostředek k interpretaci historie místa a jeho průmyslového dědictví.

Vizuálizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Mariupolská «Škvárová hora» jako nový symbol
obnovy a inovace

Koncept projektu zahrnuje transformaci Mariupolské šlakové hory, která vznikla v důsledku akumulace technologické hutní strušky a postupem času se stala charakteristickým landmakem města.

Hora, i když byla původně výsledkem průmyslové činnosti, v průběhu let získala důležitý význam pro městský ráz a identitu.

Cílem navrhovaného projektu je tuto lokalitu neodstranit, ale využít ji jako základ pro novou multifunkční rekreační a ekologickou oblast, která bude respektovat její historickou hodnotu a zároveň přinese nové možnosti pro aktivní život a udržitelný rozvoj.

V rámci projektu je navrženo vybudování moderního lyžařského střediska na základě «přírodního» terénu hory.

Bude zahrnovat lyžařské a snowboardové sjezdovky, tratě pro sánkaře a další zimní aktivity. Sjezdovky budou navrženy tak, aby splňovaly podmínky pro amatérské i profesionální sportovce.

Projekt počítá s výstavbou potřebné infrastruktury, včetně lanovek, zázemí pro návštěvníky a ubytování, což přispěje k rozvoji turismu a nabídne atraktivní zimní destinaci.

Azovské moře, které je v této oblasti velmi mělké a dosahuje hloubky pouze do dvou metrů, má tendenci zamrznat v zimních měsících. Projekt navrhuje využít tuto přirozenou vlastnost jako přírodní kluziště pro bruslení a hokej. Tato oblast bude sloužit jako rekreační zóna pro zimní sporty, čímž se zvýší atraktivita této lokality v zimní sezóně.

V nezměnném období bude projekt počítat s vybudováním sítě stezek pro pěší turistiku, trekking, pikniky a ekoturismus.

Pro cyklisty budou navrženy cyklistické trasy, které využijí terénní potenciál oblasti. Kombinace těchto aktivit poskytne širokou škálu možností pro návštěvníky po celý rok a podpoří rozvoj ekologického turismu v této lokalitě.

? Udržitelná obýtná čtvrť

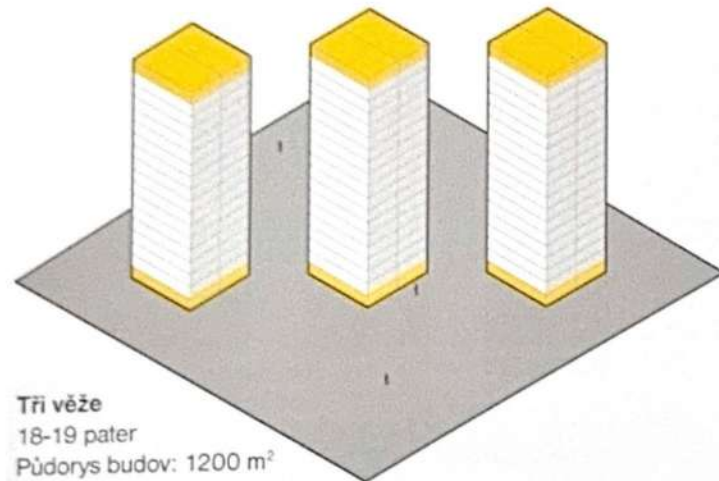
Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

“Densities are too low, and the areas too spread out for people to mingle and for the enterprises to prosper.”
Jane Jacobs, *The Death and Life of Great American Cities* (1961), Chapter 11: “The Need for Concentration”.

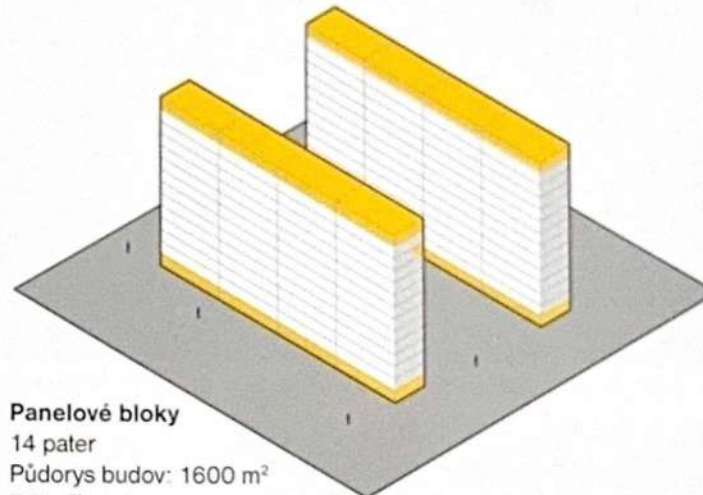
„Hustota obyvatel je příliš nízká a oblasti jsou příliš rozptýlené na to, aby se lidé mohli setkávat a podniky prosperovat.“

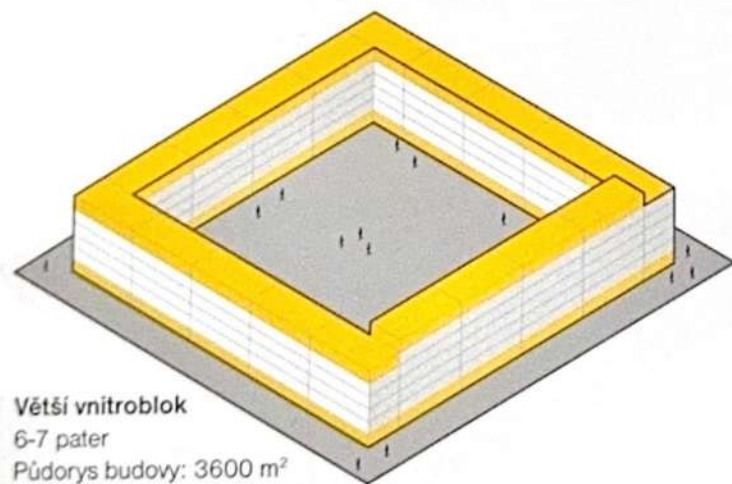
Nový přístup k urbanismu Mariupolu: Odklon od modernistických ideálů

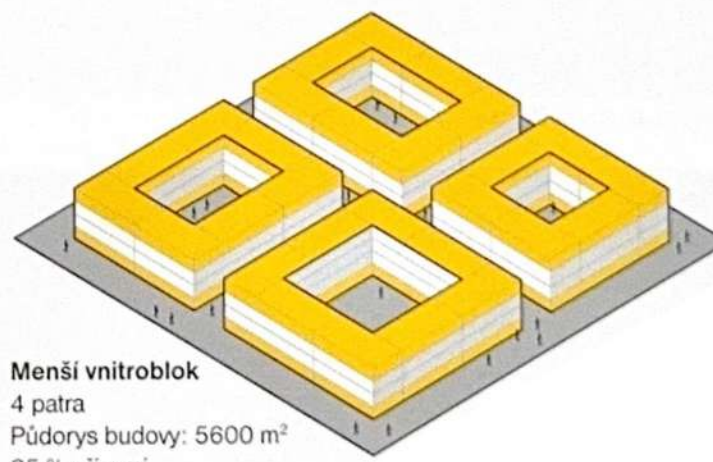
Tři věže
18-19 pater
Půdorys budov: 1200 m²
5 % přízemí
5 % horní patro/střecha
22 % pochozí výška
Uliční hrana: 240 m

Panelové bloky
14 pater
Půdorys budov: 1600 m²
7 % přízemí
7 % horní patro/střecha
29 % pochozí výška
Uliční hrana: 360 m

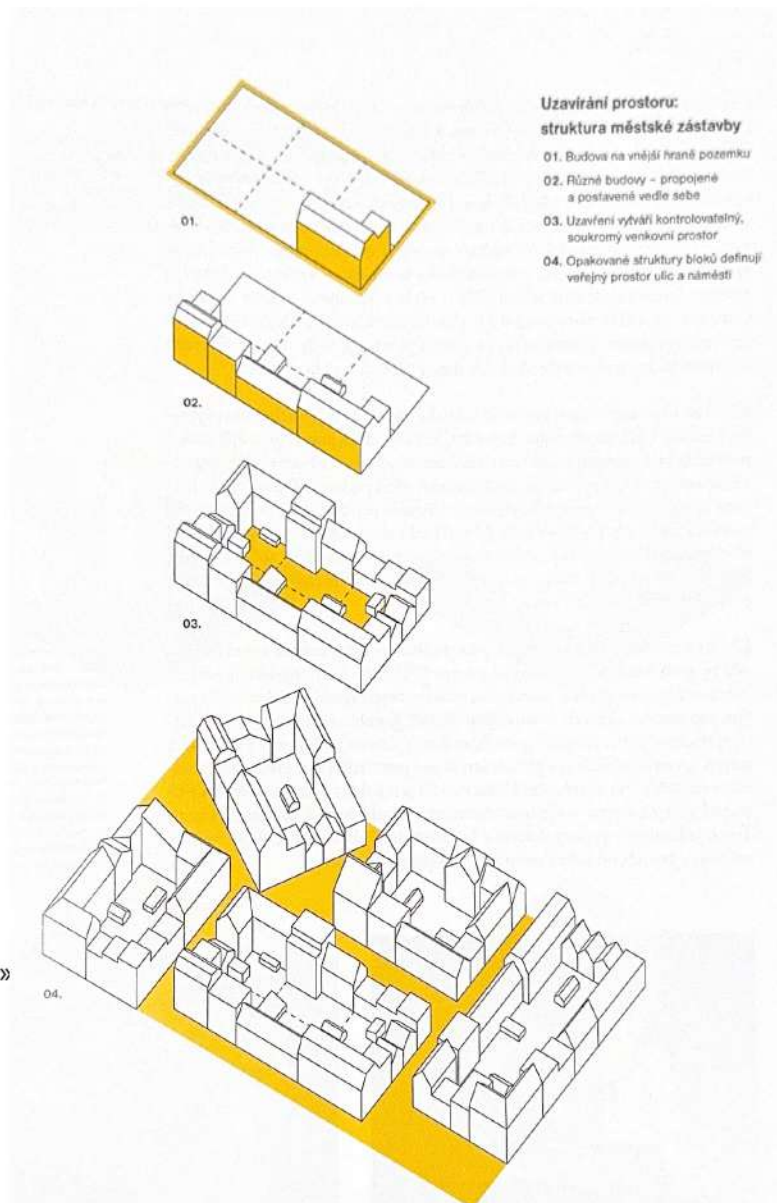
Větší vnitroblok
6-7 pater
Půdorys budovy: 3600 m²
16 % přízemí
16 % horní patro/střecha
67 % pochozí výška
Uliční hrana: 400 m

Menší vnitroblok
4 patra
Půdorys budovy: 5600 m²
25 % přízemí
25 % horní patro/střecha
100 % pochozí výška
Uliční hrana: 720 m

Mariupol dlouhodobě čelí problémům spojeným s modernistickým přístupem k urbanismu, který stále ovlivňuje současné developerské projekty. Většina nově vznikajících obytných celků je tvořena vysokými budovami obklopenými rozsáhlými „mrtvými“ plochami trávníků a parkovišť. Tyto prostory postrádají aktivní funkce, nepodporují komunitní život a vytvářejí anonymní a neatraktivní prostředí.

Developerské projekty v Mariupolu často nedoceňují výhody blokové zástavby – urbanistického řešení, které kombinuje různorodé funkce, efektivní využití prostoru a podporu sociálního života. Proto je cílem nových projektů nejen zvýšit kvalitu prostředí, ale také vytvořit jasnou identitu a atraktivitu města.

Ilustrace převzaty z knihy Davida Sima «Soft City»
Různé struktury pro určitou hustotu.

Co dokáže uzavřený blok?

Typický městský blok

Typický městský blok o 4–5 podlažích. Tato konkrétní městská forma toho umí mnohem více, než by její skromný vzhled na první pohled prozrazoval.

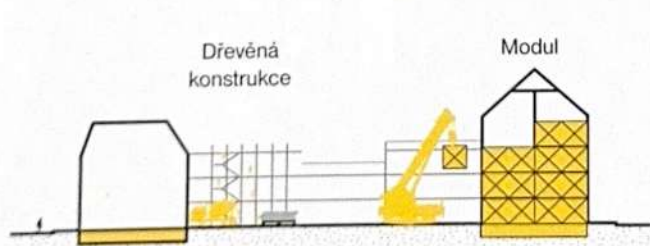
Soukromý a veřejný prostor

Blokový systém jasně definuje veřejný prostor na předním průčelí (tedy z vnější strany bloku) a soukromý prostor na zadním průčelí (uvnitř bloku). Takto mohou ve vzájemně extrémně těsné blízkosti koexistovat dva naprosto rozdílné světy.

Vysoká hustota v nízké zástavbě

Blokový systém umožňuje zástavbu s vysokou hustotou, přestože tato si zachovává nízkou výšku a lidské měřítko. Lidé tím mají užší kontakt s přízemím i k okolnímu sousedství a zároveň mají k obojímu snadší přístup.

Jednodušší konstrukce a základy

Budovy střední velikosti, tedy o 4–5 podlažích, se staví snáze, protože jejich základy i konstrukce jsou jednodušší (a tedy i levnější) než u vysokých budov. Použití je zde možné široké spektrum různých materiálů (mimo jiné i dřevo) a různých metod výstavby (včetně prefabrikovaných modulů); té se mohou účastnit také menší dodavatelé a developéři.

Společný prostor a identita

Uzavřený blok vytváří společný prostor uprostřed bloku, který se může stát společným zájmem obyvatel a místem pro vytváření místní komunity.

Lepší mikroklima

Uzavřený blok vytváří chráněný prostor s vlastním mikroklimatem: vnitroblok je chráněn před převládajícími větry a podle potřeby v něm uzavřený prostor zachycuje sluneční svit. Podobná výška budov snižuje negativní působení proměnlivých větrů.

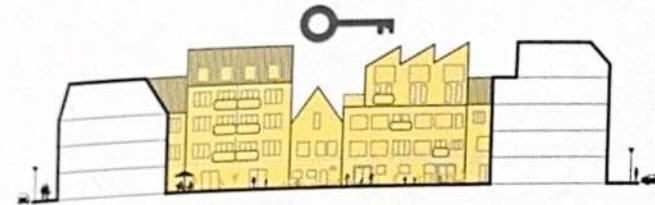
Akusticky chráněný prostor

Uzavřený blok vytváří rovněž akusticky chráněný prostor. Hradba obklopujících budov chrání vnitřní prostor od hluku z ulice. To znamená například možnost spaní při otevřeném okně bez rušivého hluku z dopravy.

Chráněný vzdušný prostor

Uzavřený blok vytváří dále chráněný vzdušný prostor. To znamená, že uvnitř něj může být čistší vzduch než venku na rušné ulici. Dále to znamená velkou výhodu pro větrání a rovněž drobné každodenní výhody, jako jsou čistší okna a možnost sušení prádla.

Chráněná bezpečná zóna

Uzavřený blok vytváří chráněnou bezpečnou zónu, která je nezávislá na ulici a v podstatě tak představuje oplocenou komunitu uprostřed městského, veřejného prostoru. To znamená místo, kde si můžeme třeba bezpečně odložit jízdní kolo anebo kde můžeme nechat děti si bezpečně hrát.

20–25 % pěšího přístupu

V uzavřeném bloku o 4–5 podlažích má 20–25 % budov přímý pěší přístup, který je výraznou výhodou pro nejrůznější užítí i uživatele.

100% pochůznost

Uzavřený blok o 4 podlažích má 100% pochůznost, tedy pěší přístup, a zároveň má možnost zdvojeného přístupu na veřejnou přední a soukromou zadní stranu.

Potenciál rozvoje aktivních hran

V uzavřeném bloku je možné aktivity z přízemí (jako jsou obchůdky, kavárny či kanceláře) rozšířit o jedno patro výše (+1), nebo naopak níže do suterénu (-1). Dále je možné tyto přízemní aktivity rozšířit dozadu do vnitrobloku. Uvedeným postupem můžeme aktivity spojené s ulicí zvětšit na dvoj-, troj- i vícenásobek, aniž bychom narušovali svět vnitrobloku.

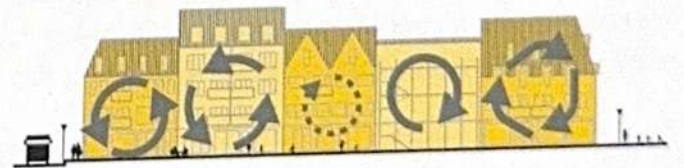
100% přístup pro auta a 100% bez aut

Uzavřený blok umožňuje 100% přístup auty do všech budov a zároveň jeho užívání 100% bez aut, čímž nabízí to nejlepší z obou světů.

20–25 % penthausů

Uzavřený blok o 4–5 podlažích má také 20–25 % penthausů a ceněných bytů v nejvyšším patře; ty mají výhodu volnějšího dispozičního řešení (protože zde chybí nosné příčky) a také podstatně většího přísunu světla, protože okna zde mohou být nejen ve stěnách, ale i ve střeše. Na střeše mohou být dále vybudovány terasy a zahrady – ve výšce, kde je ještě příjemné mikroklima. (Ve větší výšce už jsme vystaveni silnějším a chladnějším větrům, takže i venkovní prostory nejsou tolik příjemné a tedy tolik užitečné.)

Fragmentovaný systém

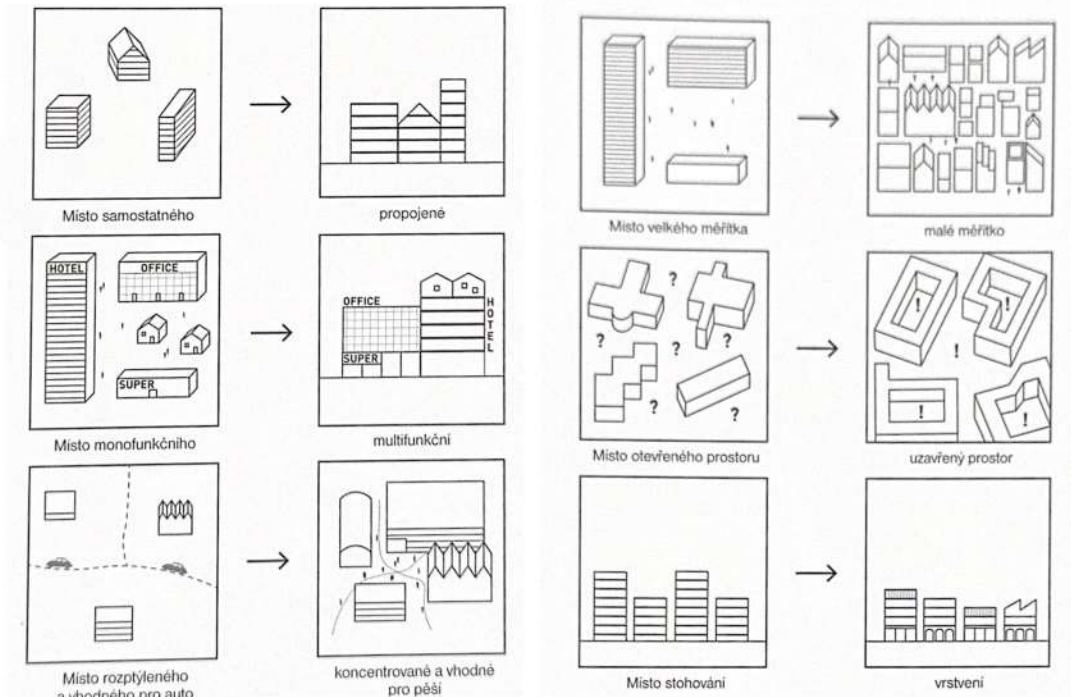
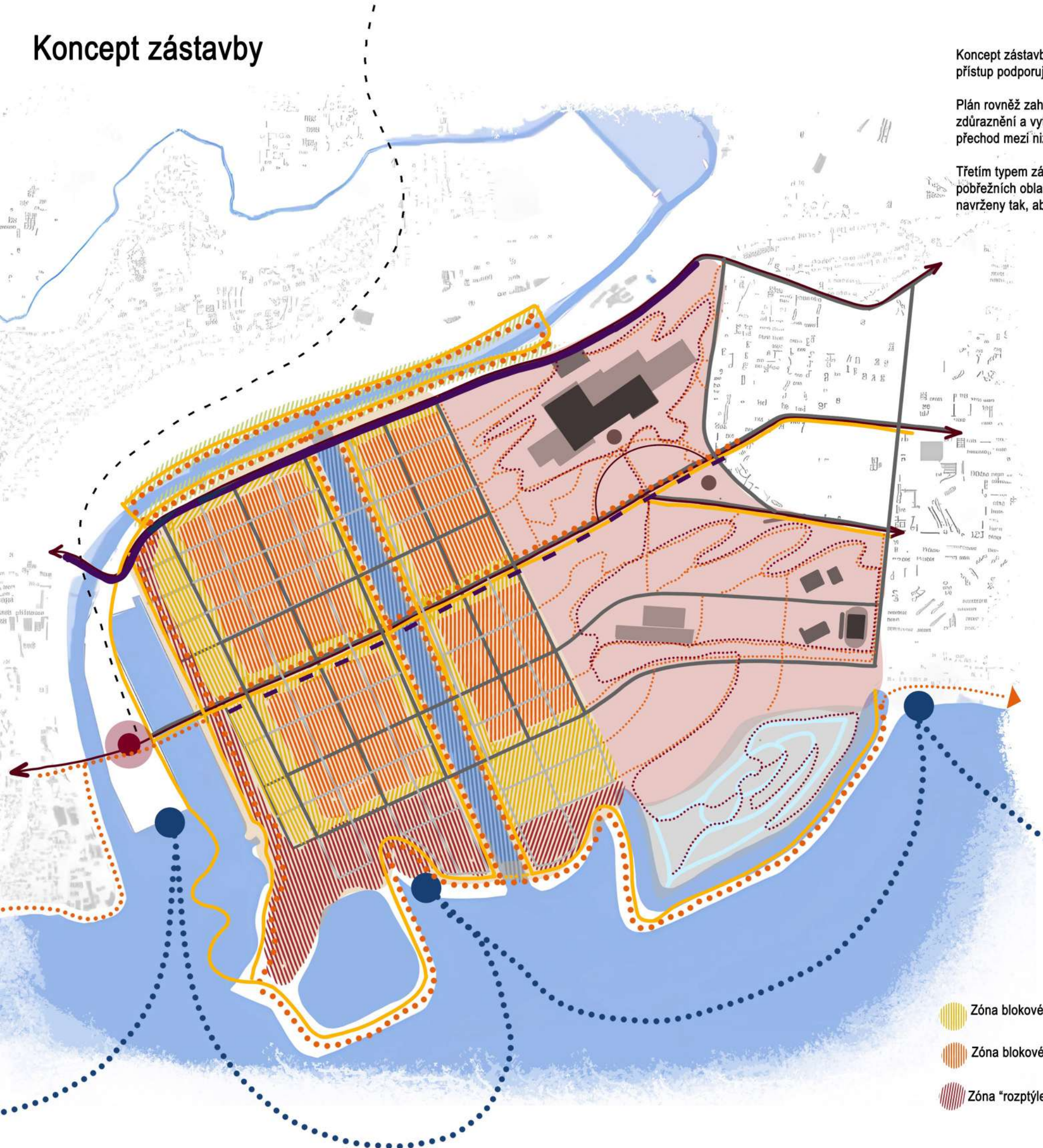
Uzavřený blok je možné rozdělit také na zcela nezávislé budovy, z nichž každá bude mít samostatný přístup, aniž bychom ale ztratili nejdůležitější vlastnosti bloku. Takto můžeme použít nejrůznější architektonické styly a mohou zde v blízkém sousedství koexistovat nejrůznější užítí i nejrůznější typy vlastnictví a nájmu.

Koncept zástavby

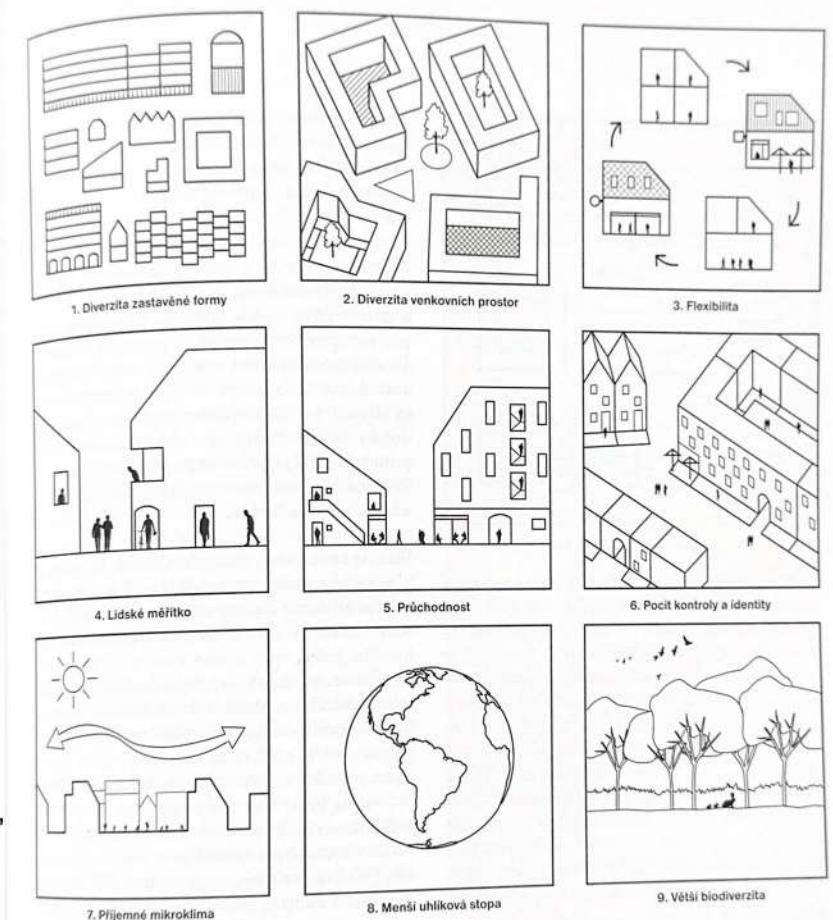
Koncept zástavby navrženého městského čtvrtí vychází z principu blokové zástavby s maximální výškou 5+1 podlaží. Tento přístup podporuje harmonii měřítka a zajišťuje příjemné městské prostředí s důrazem na lidské měřítko.

Plán rovněž zahrnuje zvýšení výšky zástavby směrem k hlavním ulicím a veřejným prostorům, což přispívá k jejich zdůraznění a vytváří výrazný vizuální efekt. V těchto místech je povolena zástavba o výšce až 7 podlaží, která slouží jako přechod mezi nižší blokovou zástavbou a dominantními prvky městského prostoru.

Třetím typem zástavby, který je v konceptu zahrnut, je tzv. dominantní zástavba. Tento přístup se uplatňuje především v pobřežních oblastech, kde dominantní budovy budou mít veřejný, kulturní a rezidenční charakter. Tyto stavby budou navrženy tak, aby vytvářely jedinečný a snadno rozpoznatelný vzhled pobřežní zóny při pohledu z moře.

Devět kritérií pro městskou hustotu vhodnou k životu

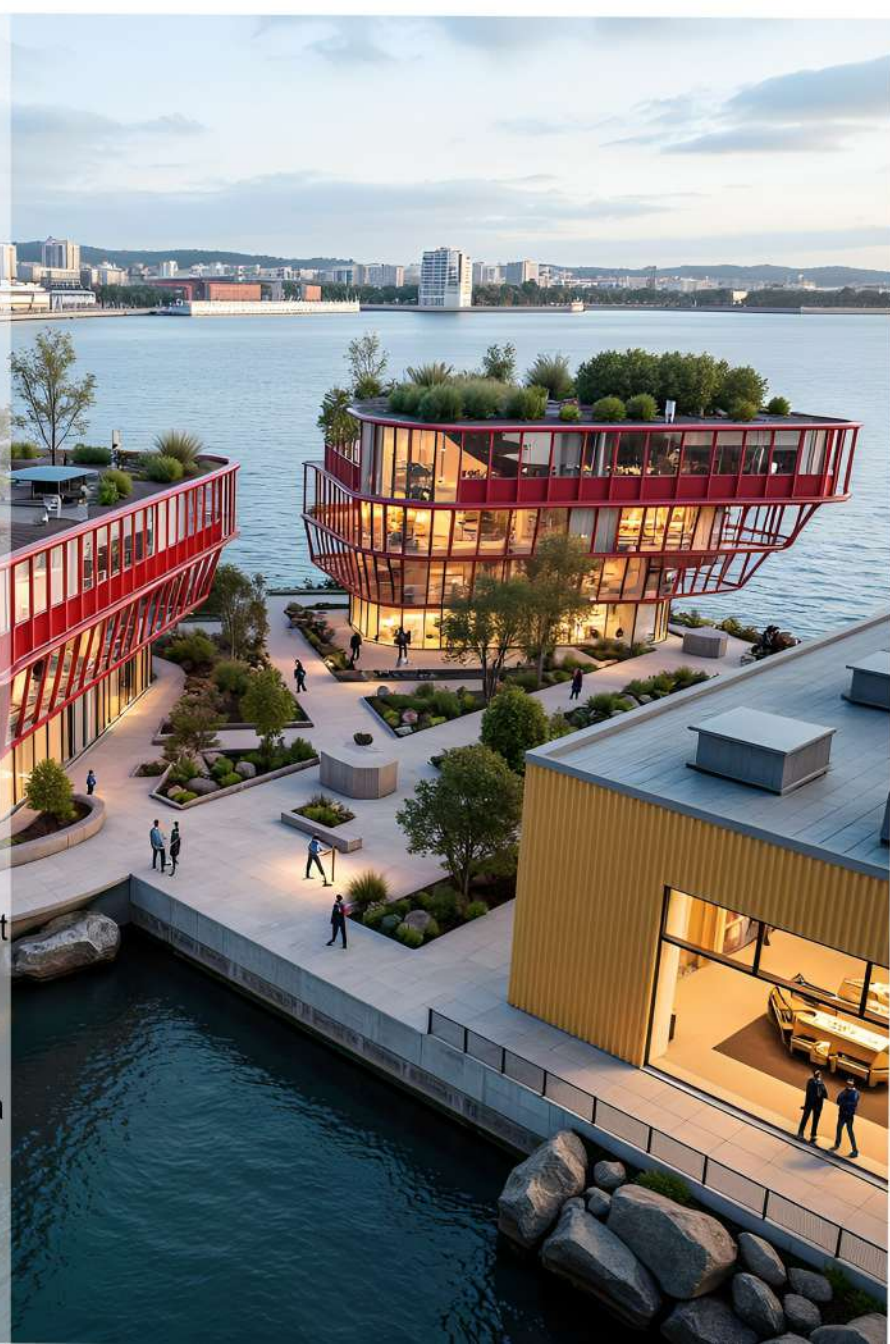
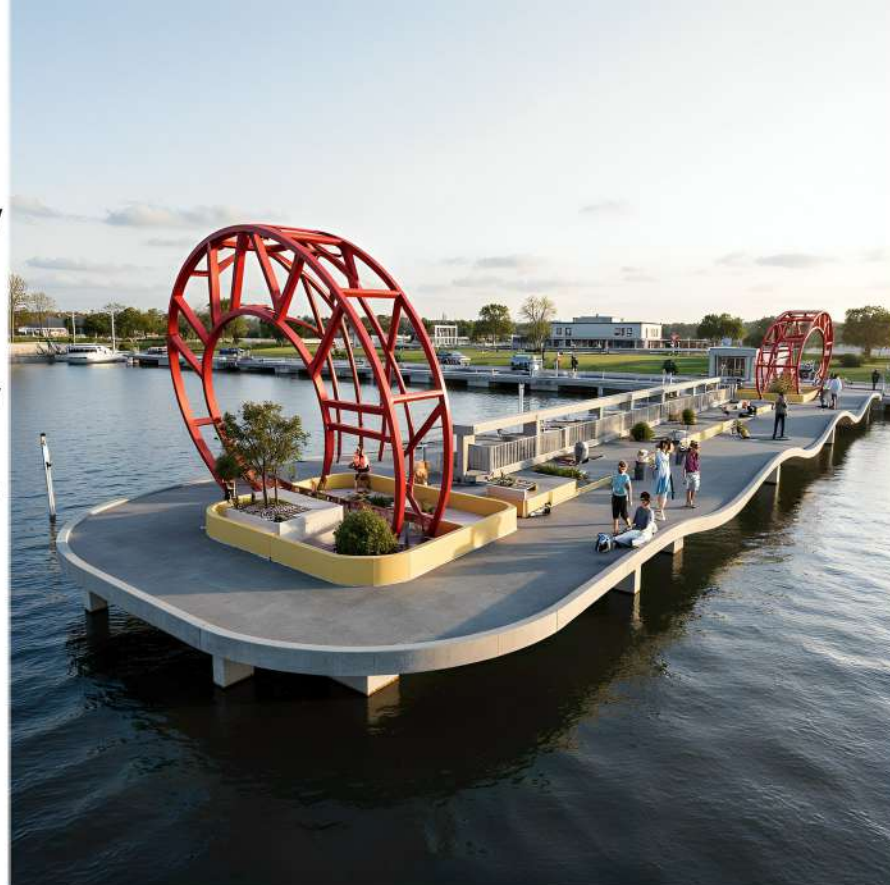

- Zóna blokové zástavby 5+1 NP
- Zóna blokové zástavby 6+1 NP
- Zóna "rozptýlené" zástavby "dominant"

Na nábřežích by měly vznikat výrazné **architektonické landmarky**, které by nejen zlepšily vizuální přitažlivost městské krajiny, ale také přitahovaly návštěvníky a podporovaly ekonomiku města. Tyto budovy, které mohou mít různé funkce – od kulturních a veřejných prostor až po moderní komerční objekty – by měly být součástí širšího urbanistického plánu pro revitalizaci poválečného města, jako je Mariupol.

Taková urbanistická strategie by nejen zlepšila estetiku městské krajiny, ale také přispěla k přitahování turistů a investic do regionu. Výrazná městská struktura přispívá k vytváření kulturního a ekonomického centra, což zvyšuje atraktivitu města pro nové obyvatele a podniky.

Kromě toho, takto navržené nábřežní zóny mohou také zlepšit každodenní život místních obyvatel, poskytovat jim kvalitní veřejný prostor pro relaxaci, kulturní akce a setkávání.

Urbanistický návrh infrastruktury pro čtvrť s hustotou 8 000 obyvatel/km² a plochou 400 hektarů

Úvod

Navrhaná čtvrť s hustotou 8 000 obyvatel/km² a celkovou plochou 400 hektarů (4 km²) by měla být vybavena komplexní infrastrukturou, která zajistí kvalitní životní podmínky, dostupnost klíčových služeb a podporu udržitelného městského rozvoje. Při plánování se vychází z moderních urbanistických standardů a potřeb obyvatel s důrazem na efektivní rozmístění zařízení, optimální radiusy dostupnosti a jejich kapacitu.

Populace a rozdělení

- Celkový počet obyvatel: 32 000 lidí
- Rozdělení podle věkových skupin:
- Děti (0–14 let): 20 % ≈ 6 400 lidí
- Pracující dospělí (15–64 let): 65 % ≈ 20 800 lidí
- Seniori (65+ let): 15 % ≈ 4 800 lidí

1. Školy a vzdělávací zařízení

Základní školy (6–15 let)

- Počet dětí: cca 3 800 dětí (12 % z populace)
- Kapacita jedné základní školy: 600 dětí
- Počet škol potřebných v čtvrti: 6–7 škol
- Dostupnost:
- Maximální vzdálenost: 500–750 m (10 minut chůze).
- Ideálně rozmístěné tak, aby pokrývaly celé území.

Mateřské školy (3–6 let)

- Počet dětí: cca 1 600 dětí (5 % z populace)
- Kapacita jedné mateřské školy: 150–200 dětí
- Počet mateřských škol potřebných v čtvrti: 8–10 školek
- Dostupnost:
- Maximální vzdálenost: 300–500 m (5–7 minut chůze).

2. Maloobchodní zařízení

Obchodní centra a supermarkety

- Kapacita: Jeden supermarket na cca 5 000 obyvatel
- Počet supermarketů: 6–7 supermarketů
- Dostupnost:
- Velké supermarkety: do 1 000 m (15 minut chůze nebo krátká jízda na kole).
- Menší obchody s potravinami: 300–500 m (5 minut chůze).

Další služby (kavárny, restaurace, drogerie, lékárny)

- Umístění: V přízemí blokových domů na hlavních ulicích.
- Dostupnost: Většina služeb do 300 m (5 minut chůze).

3. Dopravní infrastruktura

Hromadná doprava

- Autobusové/tramvajové zastávky:
- Maximální vzdálenost: 300–500 m (5–7 minut chůze).
- Počet zastávek: přibližně 8–10 rovnoměrně rozmístěných po čtvrti.

Cyklostezky a pěší zóny

- Cyklostezky propojující čtvrť s okolními částmi města.
- Bezpečné pěší zóny v blízkosti škol, parků a obchodů.

4. Rekreační a veřejné prostory

Každodenní rekreace (malé parky, dětská hřiště)

- Počet: 20–25 menších parků/hřišť rovnoměrně rozmístěných po čtvrti.
- Dostupnost: Do 300 m (5 minut chůze).
- Typy:
- Dětská hřiště.
- Malé zelené plochy s lavičkami a stromy pro odpočinek.

Větší parky pro víkendovou rekreaci

- Počet: 2–3 větší parky o rozloze cca 10 hektarů.
- Dostupnost: Do 1 000 m (15 minut chůze nebo krátká cesta hromadnou dopravou).
- Vybavení:
- Sportovní hřiště, běžecké dráhy.
- Přírodní prvky, jako jsou jezírka nebo lesoparky.

5. Zdravotní a sociální zařízení

Zdravotní střediska

- Počet: 4–5 zařízení (1 středisko na cca 6 000–8 000 obyvatel).
- Dostupnost: Maximálně 750 m (10 minut chůze).

Sociální zařízení (pro seniory)

- Domovy pro seniory nebo komunitní centra pro setkávání.
- Umístění v blízkosti parků a veřejných prostor.

Christopher Alexander ve své knize A Pattern Language: Towns, Buildings, Construction (1977) představil soubor vzorů (patterns), které pomáhají vytvářet pohodlné, funkční a udržitelné prostředí pro život. Pro moderní rezidenční čtvrtě jsou obzvláště relevantní následující vzory:

1. Identifiable Neighborhoods (14) – Identifikovatelné čtvrti

- Podstata: Čtvrť by měla mít jasné hranice a identitu, aby obyvatelé cítili spojení s místem.
- Aplikace: Návrh kompaktních čtvrtí s výrazným centrem, jako jsou náměstí, trhy nebo parky.

2. Local Transport Areas (11) – Místní dopravní zóny

- Podstata: Vytváření zón, kde je automobilový provoz minimální a chodci a cyklisté mají prioritu.
- Aplikace: Omezení přístupu automobilů v obytných oblastech, vytvoření sítě pěších cest a cyklostezek.

3. Four-Story Limit (21) – Omezení výšky na čtyři podlaží

- Podstata: Budovy by neměly být vyšší než čtyři podlaží, aby se zachoval lidský měřítko a dostupnost.
- Aplikace: Výstavba nízkopodlažních obytných domů namísto výškových budov.

4. Small Public Squares (61) – Malá veřejná náměstí

- Podstata: Veřejné prostory by měly být malé a útulné, aby podporovaly sociální kontakty.
- Aplikace: Plánování menších náměstí v centru čtvrtí s lavičkami, stromy a kavárnami.

5. Connected Play (68) – Propojené herní zóny

- Podstata: Děti by měly mít bezpečný přístup k herním plochám a parkům, propojeným s jejich bydlištěm.
- Aplikace: Organizace herních zón uvnitř obytných čtvrtí v dosahu 100–200 metrů.

6. Activity Nodes (30) – Uzly aktivity

- Podstata: Veřejné a komerční funkce (obchody, kavárny, sportoviště) by měly být soustředěny do určitých uzlů.
- Aplikace: Umístění funkčních zón na klíčová křižovatky a do center čtvrtí.

7. Access to Water (25) – Přístup k vodě

- Podstata: Obyvatelé by měli mít snadný přístup k vodním plochám pro odpočinek a rekreaci.
- Aplikace: Zahrnutí fontán, rybníků nebo přístupu k řece či moři do struktury čtvrti.

8. A Place to Wait (150) – Místo k čekání

- Podstata: Veřejné prostory by měly obsahovat pohodlná místa pro čekání, například u zastávek.
- Aplikace: Vytvoření zastíněných míst s lavičkami a přístřešky na zastávkách nebo v blízkosti obchodů.

9. Household Mix (35) – Smíšená struktura domácností

- Podstata: Různorodost typů bydlení podporuje sociální integraci.
- Aplikace: Kombinace bytových domů, řadových domů a samostatných rodinných domů v jedné čtvrti.

10. Pedestrian Street (100) – Pěší ulice

- Podstata: Hlavní obytné ulice by měly být pěší, aby se minimalizoval hluk a znečištění.
- Aplikace: Návrh obytných zón s minimálním automobilovým provozem a pohodlnými pěšími trasami.

11. Green Streets (51) – Zelené ulice

- Podstata: Ulice by měly být ozeleněny, aby vytvořily příjemné mikroklima.
- Aplikace: Výsadba stromů podél ulic a zřizování zelených pásů mezi silnicemi a chodníky.

12. Outdoor Rooms (163) – Venkovní místnosti

- Podstata: Veřejné prostory by měly být navrženy jako prodloužení vnitřních prostor domů.
- Aplikace: Umístění teras, vnitrobloků a balkonů propojených

Přístup k vodě

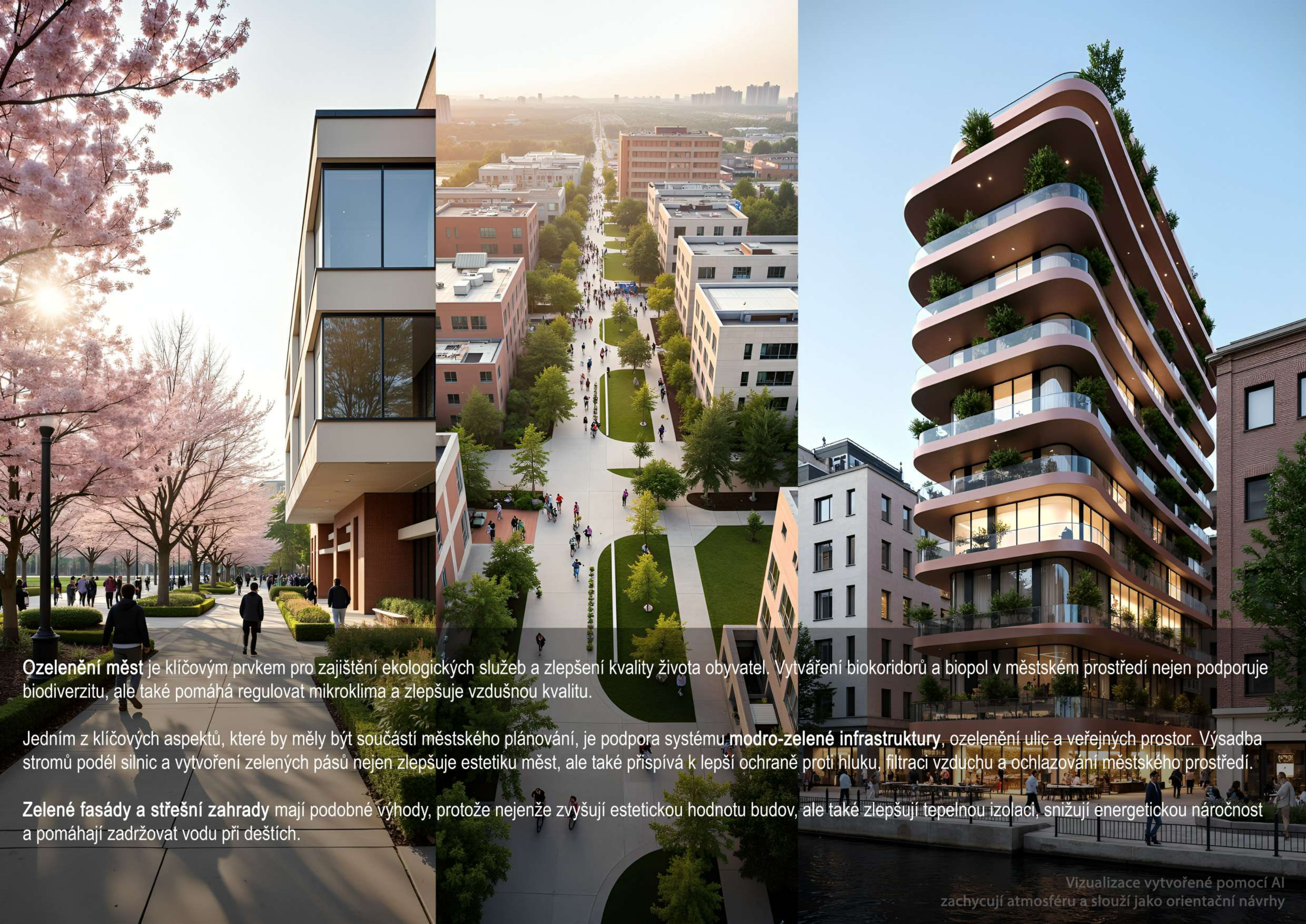

Mariupol je historické přístavní město, jehož identita je neoddělitelně spjata s vodou. V tomto kontextu je velmi důležité integrovat vodní prvky do městského prostoru, což zahrnuje nejen vytváření přístupných nábřeží, ale i začlenění vodních ploch do parků a veřejných prostor.

Přístup k vodě v moderních obytných čtvrtích má zásadní význam pro zlepšení emocionálního a psychického zdraví obyvatel. Vodní plochy mají pozitivní vliv na snižování stresu a úzkosti, zlepšují celkovou pohodu a podporují aktivní způsob života. Kromě toho přítomnost vody zvyšuje kvalitu životního prostředí, zlepšuje mikroklima a poskytuje příležitosti pro rekreaci, čímž podporuje sociální interakce a soudržnost komunity. Integrace vodních prvků do městské krajiny také přispívá k ekologické udržitelnosti a zlepšuje kvalitu ovzduší.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Ozelenění měst je klíčovým prvkem pro zajištění ekologických služeb a zlepšení kvality života obyvatel. Vytváření biokoridorů a biopol v městském prostředí nejen podporuje biodiverzitu, ale také pomáhá regulovat mikroklima a zlepšuje vzdušnou kvalitu.

Jedním z klíčových aspektů, které by měly být součástí městského plánování, je podpora systému **modro-zelené infrastruktury**, ozelenění ulic a veřejných prostor. Výsadba stromů podél silnic a vytvoření zelených pásů nejen zlepšuje estetiku měst, ale také přispívá k lepší ochraně proti hluku, filtraci vzduchu a ochlazení městského prostředí.

Zelené fasády a střešní zahrady mají podobné výhody, protože nejenže zvyšují estetickou hodnotu budov, ale také zlepšují tepelnou izolaci, snižují energetickou náročnost a pomáhají zadržovat vodu při deštích.

Vizualizace vytvořené pomocí AI zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Aktivní parter

Aktivní parter je klíčovým prvkem moderní městské struktury, který zásadně ovlivňuje **sociální, ekonomické a estetické** aspekty městského života.

Sociálně přináší aktivní parter živost veřejného prostoru. Obchodní jednotky, kavárny, restaurace nebo jiné veřejně přístupné funkce na přízemní úrovni podporují interakci mezi obyvateli, vytvářejí bezpečné a příjemné prostředí pro všechny věkové kategorie, zajišťuje větší přítomnost lidí na ulicích.

Ekonomicky aktivní parter přináší výhody nejen pro místní podnikatele, ale i pro celkový rozvoj městské ekonomiky. Obchody, služby a komerční prostory mohou podpořit místní podnikání, přičemž zajišťují trvalý tok návštěvníků a zákazníků. Umožňuje to také vytvoření živých čtvrtí, které jsou atraktivní pro turisty i obyvatele, čímž se podporuje ekonomický růst a stabilita.

Důležitým aspektem aktivního parteru je také vytvoření kontaktu mezi obytnými prostory a veřejným prostorem. Aktivní parter může **měnit vzhled ulic**.

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

V moderních obytných čtvrtích je důležité omezit výšku zástavby na 5-6 pater, což umožňuje zachování lidského měřítka. Takový přístup odráží odklon od modernistických ideálů, které často vedly k výstavbě vysokých, anonymních budov, jež ztrácely kontakt s okolím a lidmi. Nižší zástavba podporuje větší propojení mezi obyvateli a veřejným prostorem, čímž zvyšuje sociální kontrolu nad územím.

Vytvoření městských bloků s omezenou výškou budov nejenže zlepšuje kvalitu veřejných prostor, ale zároveň přispívá k tomu, že se ulice stávají místem, které „patří“ lidem, nikoliv pouze prostor pro tranzit, obyvatelé mají pocit, že jsou součástí svého okolí, že mohou mít vliv na to, co se děje ve veřejném prostoru, což vede k větší sociální interakci a bezpečnosti.

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy

Nábřeží a náplavky

Nábřeží a náplavky představují obrovský potenciál nejen z ekonomického, ale i sociálního hlediska. Tyto prostory mohou sloužit jako **dynamická veřejná místa** pro obyvatele i návštěvníky města.

Promenády, cyklostezky, umožňující nejen sportovní vyžití, ale i pohodlnou dopravu podél moře. Nábřeží by měla být **místem pro sport, odpočinek a setkávání**. Mohou zahrnovat jak **divoké pláže**, ideální pro klidný relax a kontakt s přírodou, tak i **organizované sportovní zóny s venkovními posilovnami**, hřišti nebo běžeckými trasami.

Součástí takového prostoru by měly být i **restaurace a kavárny** s krásným výhledem na moře, které by přilákaly nejen místní obyvatele, ale i turisty. Klíčové je zachovat atraktivitu nábřeží a vytvořit z něj **živé místo**, které bude pulsovat energií během dne i večera.

Dalším důležitým aspektem může být vytvoření speciálních **míst pro rybolov**. V Mariupolu, kde před válkou byla rybaření oblíbenou aktivitou značné části obyvatel, by tento prvek navázal na tradici a poskytl prostor pro relaxaci i komunitní aktivity.

Tento přístup k plánování nábřeží zajistí nejen **kvalitní veřejný prostor**, ale také **propojí místní obyvatele s historií**, tradicemi a přírodním prostředím města. Vytvoření multifunkčních nábřeží, která budou **inkluzivní** a přístupná všem, je klíčovým krokem k oživení a udržitelnosti městského života.

Vizualizace vytvořené pomocí AI
zachycují atmosféru a slouží jako orientační návrhy